

OPINJONI NRU 01/2012

TAL-AĠENZIJA EWROPEA TAS-SIKUREZZA TAL-AVJAZZJONI

tal-1 ta' Frar 2012

**għal Regolament tal-Kummissjoni li jstabbilixxi r-Regoli ta' Implimentazzjoni għall-
operazzjonijiet tal-ajru**

'Operazzjonijiet tal-Ajru – OPS (Parti-NCC u Parti-NCO)'

Werrej

Sommarju Eżekuttiv	3
Introduzzjoni.....	4
I. Ġenerali	4
II. Kamp ta' applikazzjoni tal-Opinjoni	4
III. Konsultazzjoni.....	5
IV. Konvenzjoni dwar in-numerazzjoni tar-regoli	7
Regolament ta' Kopertura dwar I-Operazzjonijiet tal-ajru	9
I. Kamp ta' applikazzjoni	9
II. Farsa ġenerali lejn ir-reazzjonijiet.....	9
III. Spjegazzjonijiet.....	9
Anness VI - Parti-NCC (A,H)	12
I. Kamp ta' applikazzjoni	12
II. Farsa ġenerali lejn ir-reazzjonijiet.....	13
III. Farsa ġenerali lejn id-differenzi	14
IV. Lista ta' kompiti ta' regolamentazzjoni proposti.....	14
V. NCC.GEN: Subparti A — Rekwiziti ġenerali	15
VI. NCC.OP: Subparti B — Proċeduri operattivi.....	17
VII. NCC.POL: Subparti C — Prestazzjoni u limitazzjonijiet operattivi tal-inġenju tal-ajru.	20
VIII: NCC.IDE: Subparti D — Strumenti, dejta u tagħmir	22
Anness VI - Parti-NCO (A,H,S,B).....	27
I. Kamp ta' applikazzjoni	27
II. Farsa ġenerali lejn ir-reazzjonijiet.....	29
III. Farsa ġenerali lejn id-differenzi	30
V. NCO.GEN: Subparti A — Rekwiziti ġenerali	30
VI. NCO.OP: Subparti B — Proċeduri operattivi	33
VII. NCO.POL: Subparti C — Prestazzjoni u limitazzjonijiet operattivi tal-inġenji tal-ajru .	37
VIII: NCO.IDE: Subparti D - Strumenti, dejta u tagħmir	37
AKRONIMI/ABBREVIJAZZJONIJIET UŻATI FIL-Parti-NCC U I-Parti-NCO	43

Sommarju Eżekuttiv

Din l-Opinjoni tinkludi d-dokumenti li ġejjin:

- Emenda għar-Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-ajru inklużi emendi għall-Anness I - Definizzjonijiet;
- Anness VI - Parti-NCC (A, H), rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ajruplani u ħelikopters b'magni kumplessi;
- Anness VII - Parti-NCO (A, H, S, B) rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ingeni tal-ajru minbarra dawk b'magni kumplessi (ajruplani, ħelikopters, gliders u blalen tal-arja).

Abbażi tal-prinċipji stabbiliti mill-Bord tat-Tmexxija flimkien mal-Kummissjoni Ewropea, il-proposta tal-Aġenzija tallinja sa fejn huwa possibbli, ir-rekwiżiti mal-istandards u l-prattiki rakkomandati (SARPs) tal-ICAO tal-Anness 6, Parti II u Parti III, Sezzjoni 3 u mal-Opinjoni li diġà ġiet ippubblikata dwar il-Parti-CAT.

L-iżvilupp ta' dawn ir-rekwiżiti kien ibbażat fuq dawn l-oġettivi li ġejjin:

- li jinżamm livell għoli ta' sigurtà;
- li fejn ikun xieraq jiġu żgurati regoli proporzjonali;
- li tiġi ggarantita flessibilità u effiċjenza għall-operaturi u l-awtoritajiet.

Din l-Opinjoni hija r-riżultat ta' proċess ta' konsultazzjoni estensiv li involva l-awtoritajiet, l-assoċjazzjonijiet, l-operaturi u l-esperti tal-avjazzjoni.

L-Opinjoni għall-Anness I-ieħor ta' dan ir-Regolament, l-Anness VIII - Parti-SPO, u s-Sezzjonijiet l-oħra tal-Anness IV - Parti CAT għall-gliders u l-blalen tal-arja sejrjn jiġu ppubblikati fi stadju iktar tard.

Introduzzjoni

I. Ġenerali

1. Ir-Regolament (KE) Nru 216/2008¹ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (minn hawn 'il quddiem ir-'Regolament Bażiku') kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1108/2009² jistabbilixxi qafas xieraq u komprensiv għad-definizzjoni u t-twettiq tar-rekwiżiti tekniċi komuni u tal-proċeduri amministrattivi komuni fil-qasam tal-avjazzjoni ċivili.
2. L-għan ta' din l-Opinjoni huwa li tassisti lill-Kummissjoni Ewropea fit-tfassil ta' Regoli ta' Implimentazzjoni għall-operazzjonijiet tal-ajru.
3. L-Opinjoni giet adottata, billi giet segwita l-proċedura speċifikata mill-Bord tat-Tmexxija tal-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni (l-'Aġenzija')³, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 19 tar-Regolament Bażiku.

II. Kamp ta' applikazzjoni tal-Opinjoni

4. Din l-Opinjoni tikkonsisti mid-dokumenti li ġejjin:
  - Emenda għar-Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-ajru inklużi emendi għall-Anness I - Definizzjonijiet;
  - Anness VI - Parti-NCC (A, H), rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ajruplani u ħelikopters kumplessi⁴;

¹ Regolament (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 2008 dwar regoli komuni fil-kamp tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 91/670/KEE, ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 u d-Direttiva 2004/36/KE. *ĠU L 79, 19.03.2008, p. 1-49.*

² Regolament (KE) Nru 1108/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 216/2008 fil-qasam tal-ajrudromi, il-ġesjoni tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u li jhassar id-Direttiva 2006/23/KE. *ĠU L 309, 24.11.2009, pp. 51-70.*

³ Deciżjoni tal-Bord tat-Tmexxija li tikkonċerna l-proċedura li għandha tiġi applikata mill-Aġenzija għall-ħruġ ta' Opinjonijiet, Ċertifikazzjonijiet, Speċifikazzjonijiet u Materjal ta' Gwida (Proċeduri ta' Regolamentazzjoni).EASA MB 08-2007, 13.06.2007.

⁴ Ir-Regolament (KE) 216/2008 fl-Artikolu 3(j) jinkludi d-definizzjoni għall-inġenji tal-ajru b'magni kumplessi (CMPA) kif ġej:

(j) 'inġenju tal-ajru b'magni kumplessi' għandha tfisser:

(i) ajruplan:

- b'massa massima tat-tluġh iċċertifikata li taqbeż l-5 700 kg, jew
- iċċertifikat għal konfigurazzjoni massima tal-postijiet ta' bilqiegħda tal-passiġġieri ta' iktar minn dsatax, jew
- iċċertifikat biex jiġihaddem b'ekwipaġġ minimu ta' mill-inqas żewġ bdoti, jew
- mgħammar b'magna/magni turbo-ġett jew iktar minn magna turboprop waħda, jew

(ii) ħelikopter iċċertifikat:

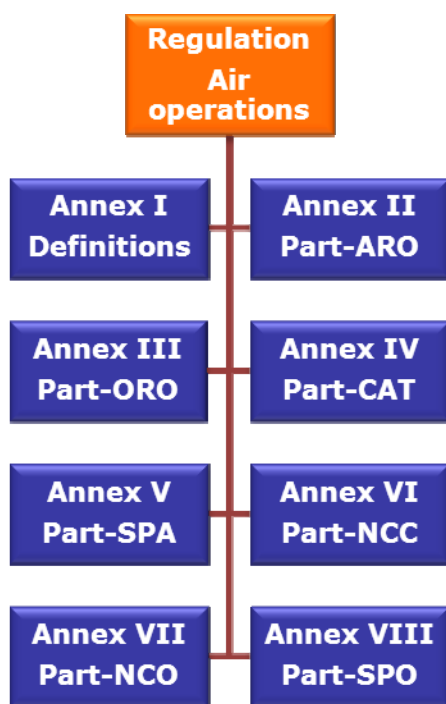
- għal massa massima tat-tluġh li taqbeż it-3 175 kg, jew

- Anness VII - Parti-NCO (A, H, S, B), rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ingeni tal-ajru minbarra dawk kumplessi (ajruplani, ħelikopters, gliders u blalen tal-arja).
5. Din l-Opinjoni ma tinkludix:
- Anness III - Parti-CAT rekwiżiti tat-trasport kummerċjali bl-ajru għall-gliders, il-blalen tal-arja, u t-titjiriet A-to-A b'ajruplani u ħelikopters;
  - Anness VIII - Parti-SPO, rekwiżiti tekniċi għal operazzjonijiet speċifiċi (xogħol fl-ajru).

L-Opinjoni għal dawn ir-rekwiżiti l-oħra sejra tiġi ppubblikata fi stadju iktar tard.

6. Id-dokumenti ta' din l-Opinjoni huma bbażati fuq l-istruttura rriveduta tar-regola kif propost mill-Kummissjoni Ewropea u l-Aġenzija f'April 2011. It-tabella li ġejja tagħti ħarsa ġenerali lejn l-Annessi tar-Regolament għall-Operazzjonijiet tal-ajru.

Figura 1: Annessi tar-Regolament għall-Operazzjonijiet tal-ajru

III. Konsultazzjoni

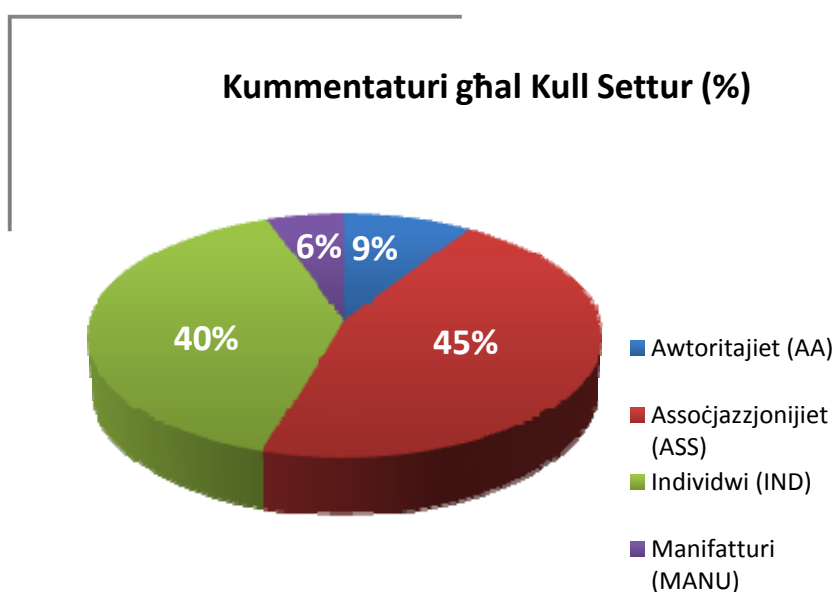
7. Din l-Opinjoni hija bbażata fuq:
- NPA 2009-02 li tinkludi abbozzi ta' proposti għal IR, u AMC u GM relatati għall-operazzjonijiet tal-ajru.
8. NPA 2009-02 ġiet ippubblikata fuq is-sit elettroniku tal-EASA (<http://www.easa.europa.eu>) fit-30 ta' Jannar 2009. Il-perjodu ta' konsultazzjoni

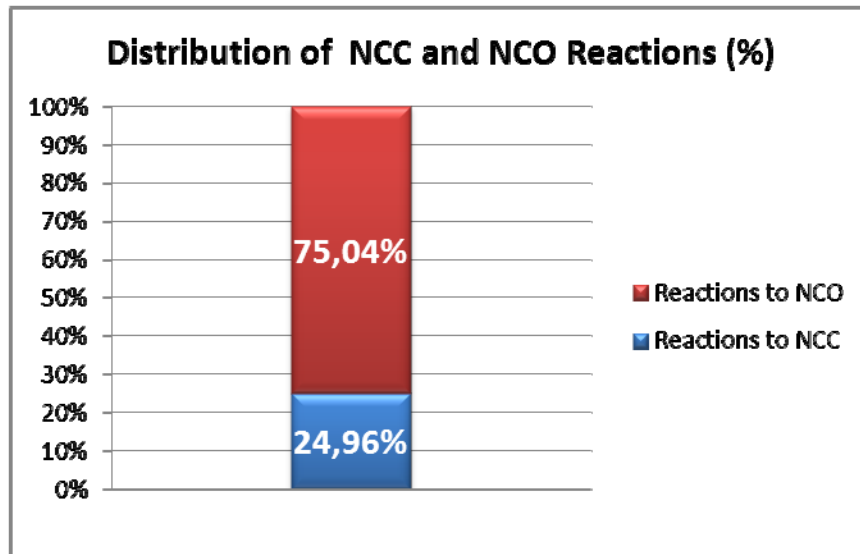
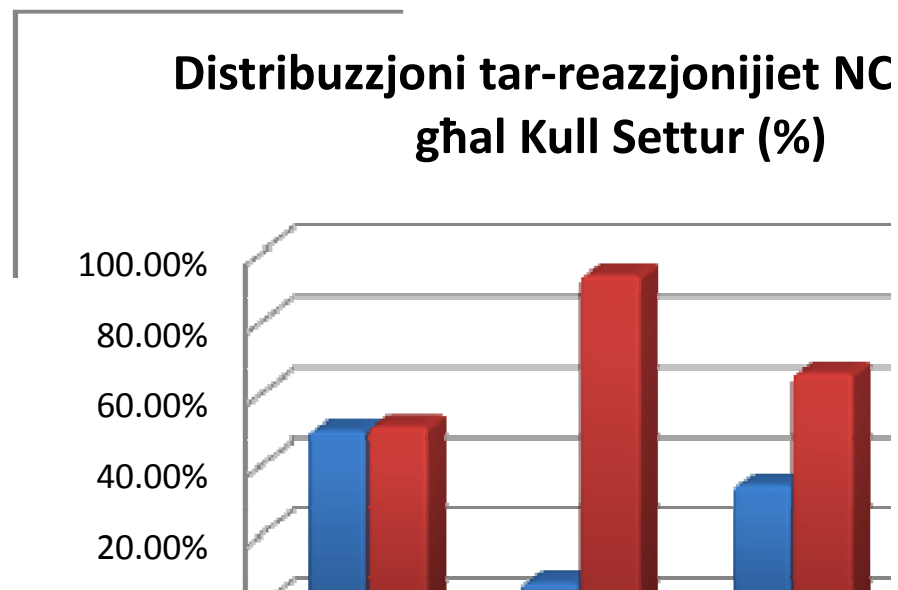
- għal konfigurazzjoni massima tal-postijiet ta' bilqiegħda tal-passiġġieri ta' iktar minn disgħa, jew
- biex jithaddem b'ekwipaġġ minimu ta' mill-inqas żewġ bdoti, jew
- (iii) ingenu tal-ajru b'rotor li jista' jinklina;

spicċa fil-31 ta' Lulju 2009. L-Aġenzija bħala total irċeviet 13 775 kumment, li madwar 8 200 kumment minnhom kienu relatati mal-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-Opinjoni.

9. Is-sommarji tal-kummenti, it-twegġibiet relatati mas-sintezi tal-kummenti u t-test tar-regola rrivedut u propost ġew diskussi fid-dettall ma' dawn l-erba' gruppi ta' revizjoni tar-regolamentazzjoni (RGs) li ġejjin:
  - RG01 (CAT), li jiffoka fuq ir-regoli għall-operazzjonijiet tat-trasport kummerċjali bl-ajru;
  - RG02 (SPO), li jiffoka fuq ir-regoli għal operazzjonijiet speċjalizzati;
  - RG03 (NCC), li jiffoka fuq ir-regoli għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali ta' inġenji tal-ajru b'magni kumplessi; u
  - RG04 (NCO), li jiffoka fuq ir-regoli għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali ta' inġenji tal-ajru minbarra dawg b'magni kumplessi.
10. L-abbozz tat-testi CRD tal-Parti-NCC u l-Parti-NCO ġie rrivedut rispettivament minn RG03 u RG04.
11. L-Aġenzija għamlet ukoll verifika tal-konsistenza ma' Partijiet oħra (Parti-CAT u l-Abbozz tal-Parti-SPO) qabel ma ppubblikat is-CRD.
12. Abbażi ta' konsultazzjoni estensiva mal-awtoritajiet, l-assoċjazzjonijiet u l-operaturi, l-Aġenzija ppubblikat is-CRD OPS II fil-31 ta' Awwissu 2011. Il-perjodu ta' reazzjoni spicċa fil-31 ta' Ottubru 2011.
13. L-Aġenzija rċeviet reazzjonijiet għas-CRD minn 56 entità differenti inkluż Awtoritajiet nazzjonali, manifatturi, assoċjazzjonijiet u individwi. In-numru totali ta' kummenti huwa ta' madwar 600, li 30% minnhom huma duplikati.
14. Il-figuri li ġejjin jagħtu ħarsa ġenerali lejn dawn ir-reazzjonijiet.

Figura 2: Ħarsa ġenerali lejn il-kummentaturi li taw reazzjonijiet

Figura 3: Distribuzzjoni tal-kummenti bejn il-Parti-NCC u l-Parti-NCO**Figura 4: Distribuzzjoni tal-kummenti bejn il-Parti-NCC u l-Parti-NCO**

15. Ir-reazzjonijiet kollha ġew ivvalutati u mwiegħa u ttiehed kont tagħhom fl-abbozzar tal-Anness I, l-Anness VI u l-Anness VII ta' din l-Opinjoni.

IV. Konvenzjoni dwar in-numerazzjoni tar-regoli

16. F'konformità mal-linji gwida tal-abbozzar tar-regolamentazzjoni tal-Aġenzija, il-konvenzjoni tan-numerazzjoni tar-regoli ġiet applikata għall-IRs:

<Parti>.<Subparti>.<Sezzjoni>.<N>

Spjegazzjoni:

<Parti>: obbligatorja - sa erba' ittri jew ċifri

eżempji: NCC, NCO

<Subparti>: obbligatorja - sa erba' ittri jew ċifri

eżempji: GEN, OP, POL, IDE

<Sezzjoni>: obbligatorja - sa ħames ittri jew ċifri

eżempji: MPA, A, H

<N>: obbligatorja - numru tar-regola - tliet ċifri, li jibdew minn 100, in-numri ta' wara ġeneralment jiġu nnumerati b'żieda ta' 5 fin-numru.

Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-ajru

I. Kamp ta' applikazzjoni

17. Ir-Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-Ajru' jiddefinixxi l-applikabbiltà ġenerali tal-Partijiet li jkopri u jipproponi miżuri ta' tranżizzjoni fil-forma ta' non-partecipazzjoni.⁵ Dan ġie ppreparat bħala Regolament ta' emenda u jieħu kont tal-bidliet li għamlet il-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tar-Regolament ta' Kopertura tal-OPS li ġie ppubblikat mal-Opinjoni tal-EASA 04/2011.

II. Farsa ġenerali lejn ir-reazzjonijiet

18. Ir-reazzjonijiet li ġew irċevuti dwar ir-Regolament ta' Kopertura tal-OPS iffukaw fuq il-ħtieġa li jintużaw kliem konsistenti u f'xi każijiet talbu li jkun hemm kjarifika.

III. Spjegazzjonijiet

19. L-Artikolu 1(1)-(3) tar-Regolament ta' emenda jistabbilixxi l-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament li jindirizza kwalunkwe operazzjoni mhux kummerċjali b'ajruplani, ħelikopters, gliders u blalen tal-arja. L-operaturi tal-ajruplani u l-ħelikopters b'magni kumplessi se jrin ikollhom jiddikjaraw l-attività tagħhom lill-awtorità kompetenti (Artikolu 1(6) l-ewwel punt). Id-dispożizzjonijiet relatati dwar ir-rekwiżiti ta' dikjarazzjoni u organizzazzjoni kienu diġà ġew ppubblikati bl-Opinjoni tal-EASA 04/2011.

20. Ġew proposti żewġ Annessi ġodda li jinkludu r-rekwiżiti tekniċi dwar il-proċeduri operattivi, il-prestazzjoni, it-tagħmir u xi rekwiżiti ġenerali: Anness VI - Parti-NCC u Anness VII - Parti-NCO (Artikolu 1(11)). L-applikabbiltà relatata hija stabbilita fl-ewwel żewġ punti tal-Artikolu 1(6). Barra minn hekk, kull meta jsiru operazzjonijiet ġewwa spazju tal-ajru ddefinit jew jitwettqu operazzjonijiet f'valuri minimi iktar baxxi, kemm l-operaturi kummerċjali kif ukoll dawk mhux kummerċjali jrid ikollhom approvazzjoni speċifika. Id-dispożizzjonijiet relatati ma' dawn l-attivitajiet u l-approvazzjonijiet huma inklużi fil-Parti-SPA (operazzjonijiet li jeħtieġu approvazzjonijiet speċifiċi), li ġiet ippubblikata mal-Opinjoni 04/2011. Issa, ir-Regolament ta' Kopertura jistabbilixxi l-applikabbiltà relatata (Artikolu 1(4) u (5)).

21. Fir-rigward tar-rekwiżiti operattivi applikabbli għall-organizzazzjonijiet ta' taħriġ approvati (ATOs), huwa ddikjarat li t-taħriġ fit-titjir mill-ATOs isir f'konformità mal-Parti-NCC jew il-Parti-NCO, skont jekk l-inġenju tal-ajru għandux magni kumplessi jew le u irrispettivament jekk hijiex attività kummerċjali jew mhux kummerċjali (Artikolu 1(6) it-tielet punt).

22. It-tabella ta' hawn taħt tiġbor fil-qosor ir-rekwiżiti tal-OPS differenti li huma applikabbli għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali u li huma approvati mill-organizzazzjonijiet ta' taħriġ:

⁵ Non-partecipazzjoni hija miżura ta' tranżizzjoni li tħalli lill-Istati Membri l-possibbiltà li jipposponu d-data ta' implimentazzjoni ta' dispożizzjoni partikolari, sa ċertu limitu ta' żmien iddefinit mil-liġi.

Operazzjoni	Parti	Inġenju tal-ajru	Pubblikazzjoni
Operazzjonijiet mhux kummerċjali b'CMPA	Parti-NCC	Ajruplani Helikopters	Ippubblikata b'din l-Opinjoni
	Parti-SPA	Ajruplani Helikopters	Ippubblikata bl-Opinjoni 04/2011
	Parti-ORO	Ajruplani Helikopters	Ippubblikata bl-Opinjoni 04/2011
Operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ingeni tal-ajru minbarra dawk b'magni kumplessi (otCMPA)	Parti-NCO	Ajruplani Helikopters Blalen tal-Arja Gliders	Ippubblikata b'din l-Opinjoni
	Parti-SPA	Ajruplani Helikopters Blalen tal-Arja Gliders	Ippubblikata bl-Opinjoni 04/2011
Organizzazzjonijiet ta' taħriġ approvati	Parti-ORA	kwalunkwe	Ippubblikata bl-Opinjoni 03/2011
	Parti-NCO	otCMPA: Ajruplani Helikopters Blalen tal-Arja Gliders	Ippubblikata b'din l-Opinjoni
	Parti-NCC	CMPA: Ajruplani Helikopters	Ippubblikata b'din l-Opinjoni
	Parti-SPA (kwalunkwe operatur)	Ajruplani Helikopters Blalen tal-Arja Gliders	Ippubblikata bl-Opinjoni 04/2011

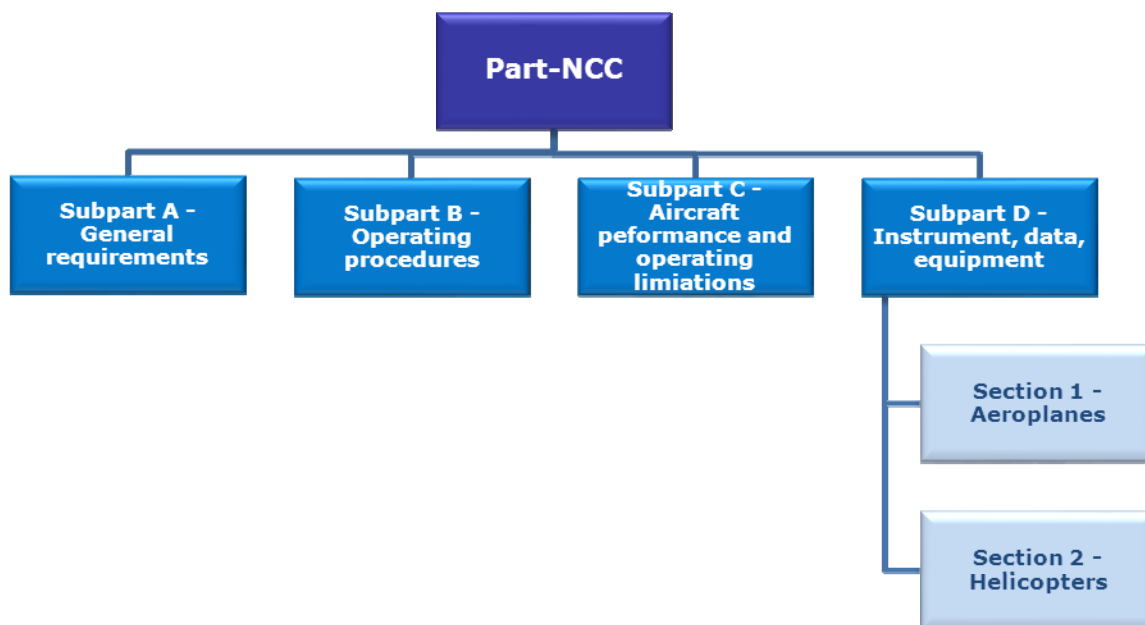
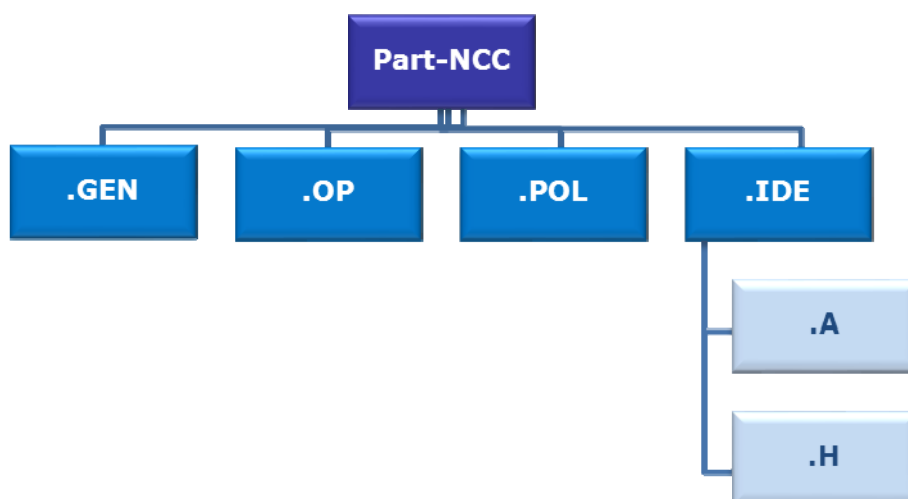
23. L-Artikolu 2(7) jinkludi kjarifiki fir-rigward tar-rekwiżiti FTL applikabbli. Għalissa, għal operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ingeni tal-ajru b'magni kumplessi, baqgħu japplikaw id-dispożizzjonijiet nazzjonali. Ir-Regoli ta' Implimentazzjoni (IRs) relatati se jn jinżewġi proposti fi stadju iktar tard.
24. L-Artikolu 1(8) u (9) tar-Regolament ta' emenda jinkludi d-dispożizzjonijiet ta' non-parteciġazzjoni. Id-definizzjoni ta' data massima ta' applikabbiltà għall-IR fl-Artikolu 70 tar-Regolament Bażiku tillimita l-perjodi disponibbli għat-tranzizzjoni billi tistabbilixxi li l-IRs għandhom ikunu applikabbli sa mhux iktar tard mit-8 ta' April

2012. Fuq talba mill-Kummissjoni Ewropea, il-metodu ta' non-partecipazzjoni ntgħażel biex jilqa' għall-perjodu transitorju li jestendi sa wara t-8 ta' April 2012. Fil-każ tal-operazzjonijiet mhux kummerċjali, għet proposta non-partecipazzjoni generali ta' sentejn.

25. L-Artikolu 1(10) jinkludi d-definizzjonijiet addizzjonali li sejrjn jiġu miżjuda mad-Definizzjonijiet tal-Anness I (li jemendaw dawk ippubblikati fl-Opinjoni 04/2011). L-Anness I jipprezenta d-definizzjonijiet għat-termini li jintużaw fl-Annessi għar-Regolament dwar l-Operazzjonijiet tal-Ajru. L-addendum jinkludi d-definizzjonijiet għall-'proċedura ta' avviċinament bi gwida vertikali (APV)' u 'ajrudrom permiss mit-temp'.
26. Id-definizzjoni għall-APV għet ittrasferita mill-AMC għall-Anness I li jinsab fl-Anness ewlieni, peress li t-terminu jintuża fir-Regoli ta' Implimentazzjoni fi ħdan il-Parti-NCC. Din għet ipprezentata fis-CRD OPS II, fejn għet ċertifikat ukoll li d-definizzjoni hija allinjata ma' dik li tinsab fl-EU-OPS, li tkopri l-avviċinamenti li jsiru sa għoli ta' deċizzjoni (DH) ta' 250 pied u medda viżwali tar-runway (RVR) ta' mhux inqas minn 600 m. L-allinjament mal-EU-OPS ifisser li l-operazzjonijiet permezz tal-preċizzjoni ta' lokalizzatur b'gwida vertikali (LPV) b'DH sa 200 pied għandhom jiġu kkunsidrati bħala CAT I u mhux APV.
27. Id-definizzjoni għal 'ajrudrom permiss mit-temp' għet miżjuda fis-CRD OPS II. Din titlob li ssir verifika tat-temp li tasal għall-konklużjoni li jkun jista' jsir inżul sikur. Id-definizzjoni hija bbażata fuq dik mogħtija għal 'ajrudrom alternattiv xieraq' fid-Dokument Mehmuż E tal-Parti I tal-Anness 6 tal-ICAO. It-terminu 'ajrudrom permiss mit-temp' jintuża minflok 'ajrudrom xieraq', b'mod partikolari peress li dan tal-aħħar jista' jkun ta' sfida għat-tradutturi, li jridu jagħmlu distinzjoni minn 'ajrudrom adegwat'. Ma kien hemm l-ebda reazzjoni għal dawn id-definizzjonijiet.
28. Fl-aħħar nett, l-Artikolu 2 jinkludi r-rekwiziti għad-dħul fis-seħħ tar-Regolament ta' emenda.

Anness VI - Parti-NCC (A,H)**I. Kamp ta' applikazzjoni**

29. Il-Parti-NCC għandha tinqara flimkien ma':
- ir-Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-Ajru, b'mod partikolari fir-rigward tad-dati ta' applikabbiltà u l-perjodi ta' tranżizzjoni;
  - Anness I - Definizzjonijiet għat-termini li jintużaw fl-Annessi II sa VIII;
  - Anness II - Il-Parti-ARO li tinkludi, fost affarijiet oħra, ir-rekwiżiti tal-awtorità għall-operazzjonijiet NCC li huma relatati mar-responsabbiltajiet ta' sorveljanza, il-ġestjoni tad-dikjarazzjonijiet u l-ħruġ tal-lista ta' approvazzjonijiet speċifiċi;
  - Anness III - Il-Parti-ORO li tinkludi, fost affarijiet oħra, ir-rekwiżiti ta' organizzazzjoni għall-operazzjonijiet NCC li huma relatati mas-sistema ta' ġestjoni, il-proċedura għall-mezzi aċċettabbli ta' konformità, ir-rekwiżiti tal-operatur għas-sottomissjoni tad-dikjarazzjoni, iż-żamma tal-manwali, il-logs u r-rekords, it-taħriġ tal-ekwipaġġ tal-kabina u tal-ekwipaġġ tat-titjira, u - fi stadju iktar tard - ir-rekwiżiti għal-limitazzjonijiet tal-ħin ta' titjir; u
  - Anness V - Il-Parti-SPA, li tinkludi r-rekwiżiti għall-operazzjonijiet li jeħtieġu approvazzjoni speċifika.
30. Il-Parti-NCC tinkludi r-rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ajruplani u ħelikopters kumplessi. Tikkonsisti minn erba' Subpartijiet li waħda minnhom dik dwar l-istrumenti, id-dejta u t-tagħmir hija maqsuma ulterjorment f'Sezzjonijiet li jinkludu regoli speċifiċi għall-kategorija tal-inġenju tal-ajru.
31. L-istruttura tas-Subpartijiet tista' titqabbel mal-istruttura tar-Rekwiżiti Essenzjali fl-Anness IV tar-Regolament Bażiku u l-Anness 6 tal-ICAO.
32. L-istruttura tar-regola, u b'mod partikolari s-Sezzjonijiet, tfasslu b'tali mod li fil-futur ikunu jistgħu jiġu miżjuda rekwiżiti għal kategoriji oħra ta' inġenji tal-ajru, jew operazzjonijiet speċifiċi, mingħajr ma jkun hemm bżonn ta' bidliet fit-test tar-regola eżistenti jew l-istruttura eżistenti. Għandu jiġi nnotat li l-kompiti ta' regolamentazzjoni tal-futur se jrin jżviluppaw ir-rekwiżiti għall-inġenji tal-ajru bir-rotors li jistgħu jinklinaw.
33. Il-Figura 5 u l-Figura 6 jagħtu ħarsa ġenerali lejn l-istruttura tal-Parti-NCC.

Figura 5: Struttura tal-Parti-NCC - Intestaturi**Figura 6: Struttura tal-Parti-NCC - Identifikaturi tar-Regoli**

34. Ir-regoli għall-operazzjonijiet NCC huma allinjati mal-Parti II u I-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO u huma bbażati fuq l-abbozz tal-JAR-OPS 2.

II. Farsa ġenerali lejn ir-reazzjonijiet

35. Fil-każ tal-Parti-NCC waslu 150 kumment li ġew sottomessi minn 14-il kummentatur.
36. B'mod ġenerali, il-kummentaturi taw l-appoġġ tagħhom għall-istruttura tar-regola ta' din is-Subparti. Għaldaqstant, l-Aġenzija zammet il-kuncett ta' erba' Subpartijiet, li fejn kien xieraq, ġew maqsuma ulterjorment f'Sezzjonijiet u Kapitoli.
37. Kien hemm diversi kummenti li talbu li r-regoli tal-NCC, fejn ikun applikabbli, għandhom jiġu allinjati mar-regoli kummerċjali. L-Aġenzija rrikonoxxiet dan l-allinjament ikun fl-interess tas-sigurtà u b'mod partikolari għal dawk l-

operazzjonijiet li jinvolvu titjiriet kummerċjali u mhux kummerċjali u fejn kien xieraq, din it-talba giet aċċettata. Fis-sottointestaturi għas-Sezzjonijiet differenti ta' hawn taħt jingħataw dettalji ulterjuri.

III. Ħarsa ġenerali lejn id-differenzi

Differenzi għall-Anness 6 tal-ICAO

38. It-tabella li ġejja tagħti ħarsa ġenerali lejn l-istandards tas-Sezzjoni 3 tal-Parti II u l-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO li huma kkunsidrati bħala mhux trasposti jew trasposti b'tali mod li ma jipprovdux tal-inqas livell ekwivalenti ta' sigurtà kif speċifikat fl-Anness 6 tal-ICAO.

Tabella 7: Differenzi għall-Anness 6 tal-ICAO

Referenza tal-Parti I/III tal-Anness 6	Referenza tal-UE-EASA	Deskrizzjoni tad-differenza
3.6.3.2.1.1/3 tal-Parti II u 4.7.2.1 tas-Sezz. III tal-Parti III tal-Anness 6	NCC.IDE.A/H.160	Id-data ta' implimentazzjoni għas-CVR tapplika għas-CofA maħruġ fi jew wara l-1 ta' Jannar 2016.
3.6.3.1.2.2/3 tal-Parti II u 4.7.1.2.1 tas-Sezz. III tal-Parti III tal-Anness 6	NCC.IDE.A/H.165	Id-data ta' implimentazzjoni għall-FDR tapplika għas-CofA maħruġ fi jew wara l-1 ta' Jannar 2016.
3.6.3.1.2.5 tal-Parti II tal-Anness 6	NCC.IDE.A.165	Intervall massimu għall-kampjunar u r-registrazzjoni ta' ċerti parametri fl-FDR li ma ġewx implimentati
3.6.3.3.1.2 tal-Parti II tal-Anness 6 u 4.7.3.1.1.1 tas-Sezz. III tal-Parti III	NCC.IDE.A./H.170	L-aġġornament retroattiv tar-registrazzjoni tal-komunikazzjoni ta' kollegament tad-dejta ma ġiex implimentat

IV. Lista ta' kompiti ta' regolamentazzjoni proposti

39. Matul il-fażijiet ta' konsultazzjoni mal-partijiet interessati, ġew identifikati numru ta' punti li kieku ġew indirizzati f'din l-Opinjoni kienu jmorru ferm oltre l-mandat tal-Aġenzija li tittrasponi l-kontenut tar-regoli eżistenti. Madankollu, dawn il-punti ġew dokumentati u sejrin jiġu indirizzati f'kompiti ta' regolamentazzjoni separati biex tkun tista' ssir konsultazzjoni xierqa mal-partijiet interessati u biex dawn jiġu

involuti fil-proċess. It-tabella li ġejja tagħti farsa ġenerali lejn dawn il-kompiti ta' regolamentazzjoni proposti.

Tabella 8: Kompiti ta' regolamentazzjoni proposti

Parti, referenzi tar-regola	Kamp ta' applikazzjoni	Referenza għall-RMP
NCC.POL.105	Reviżjoni tal-valuri ta' massa standard	RMT.0.312 u 0.313 / OPS.027
NCC.IDE.A.165	Aġġornament tal-lista ta' parametri inkluż il-prestazzjoni tal-parametri.	RMT.0.308 u 0.309
NCC.IDE.A./H.170	Aġġornament retroattiv tar-Registraturi ta' kollegament tad-dejta	RMT 0.294 u 0.295

V. NCC.GEN: Subparti A – Rekwiziti ġenerali

40. Din is-Subparti tinkludi rekwiziti ġenerali għall-operazzjonijiet NCC.

Ġenerali

41. Tqajjem xi thassib dwar l-awtorità kompetenti rilevanti għall-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiż terz. Ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 huwa applikabbli għall-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiż terz u li jithaddmu fil-Komunità. Id-determinazzjoni tal-awtorità kompetenti hija bbażata fuq żewġ kriterji:
42. il-'prinċipju tas-sede prinċipali' għall-avjazzjoni korporattiva u l-operazzjonijiet ġestiti li huma pprovduti bħala operazzjoni mhux kummerċjali; u
43. ir-'residenza' għall-operatturi privati/proprjetari.
44. Għaldaqstant, l-NCC.GEN.100 ġiet abbozzata f'konformità mal-Artikolu 4.1 tar-Regolament (KE) 216/2008.
45. Xi kummenti talbu għall-kjarifika tal-kontenut tal-NCC.GEN.130 dwar Apparati Elettronici Portabbli (PED). Sejrin jiġu żviluppanti AMC/GM ġodda biex jipprovdu gwida ulterjuri dwar l-PED.
46. Peress li Ċertifikat ta' Ajrunavigabbiltà (CoFA) huwa meqjus biss bħala validu wara li jiġi mehmuż Ċertifikat tar-Revizjoni tal-Ajrunavigabbiltà (ARC) u fid-dawl tal-fatt li referenza speċjali tas-CofA, diġà qiegħda tiddikjara li ARC attwali għandu jiġi mehmuż maċ-Ċertifikat ta' Ajrunavigabbiltà, l-ARC ma ġiex inkluż fid-dokumenti li jridu jingarru fl-NCC.GEN.140 sabiex ma jiġix idduplikat ir-rekwizit.
47. Hafa mill-kummenti rċevuti jitolbu għal iżjed eżenzjonijiet fl-NCC.GEN.150 sabiex ikunu jistgħu jingarru abbord, oġġetti li normalment huma kkunsidrati bħala oġġetti perikolużi. L-Aġenzija għandha d-dubbi tagħha dwar dawn l-eżenzjonijiet

addizzjonali u hi tal-opinjoni li l-eżenzjonijiet li diġà ġew ipprovduti mill-Istruzzjonijiet tekniċi tal-ICAO ma għandhomx jiġu estiżi.

NCC.GEN.106 Awtorità u responsabbiltajiet tal-bdot fil-kmand

48. F'konformità mal-prinċipji l-ġodda ta' abbozzar, l-IR tagħmel referenza għar-Rekwiżiti Essenzjali fl-Anness IV tar-Regolament Bażiku, fejn dawn ir-rekwiżiti huma indirizzati f'iktar dettall fl-IR.

NCC.GEN.120 Sewqan tal-ajruplani

49. Minhabba l-kummenti li waslu, speċjalment dwar ir-rekwiżit li jkun hemm taħriġ għall-użu tat-telefon bir-radju, ġiet ipprovduta mitigazzjoni għall-ajrudromi fejn mhijiex meħtieġa komunikazzjoni bir-radju. Din il-modifika tallinja wkoll dan ir-rekwiżit mal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO.

50. A segwitu ta' xi kummenti, sejra tiġi miżjuda GM biex tipprovdri xi gwida dwar il-ħiliet u l-għarfien meħtieġa sabiex tkun tista' tintlaħaq konformità mal-istandards operattivi meħtieġa għall-moviment sikur tal-ajruplani fl-ajrudrom.

NCC.GEN.125 Thaddim tar-rotors

51. It-test jiddeskrivi l-kundizzjonijiet għat-tħaddim tar-rotors għal raġunijiet ta' titjir u żamma, u huwa allinjat mal-Parti-CAT, CAT.GEN.MPA.130.

NCC.GEN.130 Apparat elettroniku portabbli

52. It-test jitlob li ma jintużax PED li jista' jaffettwa ħażin l-inġenju tal-ajru u huwa allinjat mal-Parti-CAT, CAT.GEN.MPA.135.

NCC.GEN.150 Trasport ta' oġġetti perikolużi

53. Dan ir-rekwiżit jindirizza ċ-ċirkustanzi li fihom jistgħu jinġarru oġġetti perikolużi mingħajr il-pussess ta' approvazzjoni f'konformità mal-SPA.DG. Dan pereżempju jirrigwarda l-oġġetti li jiinġarru fil-bagalji tal-passiġġieri u tal-membri tal-ekwipaġġ li normalment huma kkunsidrati bħala oġġetti perikolużi.

54. Ir-rekwiżit tar-rappurtar għall-oġġetti perikolużi mhux iddikjarati jew iddikjarati ħażin tneħħa peress li mhux ikkunsidrat bħala rilevanti u prattikabbli għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali.

55. L-approċċ meħud mill-Aġenzija għandu jaħdem b'referenza dinamika għall-Istruzzjonijiet Tekniċi tal-ICAO, kif ippreżentat fl-NPA. Ir-referenza hija speċifikata fl-IR. Ġeneralment, is-siltiet mill-Istruzzjonijiet Tekniċi mhumiex inkluzi f'dawn ir-regoli. Mill-Istruzzjonijiet Tekniċi ġew ripetuti biss dawk ir-rekwiżiti li jispeċifikaw ir-responsabbiltajiet partikolari tal-operaturi.

56. It-terminu 'Struzzjonijiet Tekniċi' huwa definit fl-Anness I (kif ippubblikat fl-Opinjoni 04/2011).

VI. NCC.OP: Subparti B – Proċeduri operattivi

57. Din is-Subparti tinkludi rekwiżiti ġenerali għall-proċeduri operattivi għall-operazzjonijiet NCC.

Ġenerali

58. Ir-rekwiżiti għal-LVTO huma allinjati mal-proposta tal-Parti-CAT u l-Parti-SPA li teħtieġ approvazzjoni tal-Parti-SPA għal kwalunkwe tluġ taħt l-400m.

59. Ħafna mill-partijiet interessati esprimew it-tħassib tagħhom dwar l-NCC.OP.155 u l-NCC.OP.156 fir-rigward tal-għażla tal-ajrudromi alternattivi għad-destinazzjoni fil-każ tal-ajruplani u l-ħelikopters. Mhuwiex l-intenzjoni tar-regola, kif espress fil-kummenti, li teħtieġ li fl-istess ħin ajrudrom alternattiv jew ta' destinazzjoni jkun permess mit-temp. Kif imsemmi fir-regoli, għandha tintgħażel alternattiva li tikkonforma mar-rekwiżiti tat-temp applikabbli jekk it-temp fid-destinazzjoni jkun taħt il-valur minimu.

60. A segwitu ta' kummenti rċevuti dwar l-użu ta' DA(H) meta jiġu koperti avvicinamenti mhux preċiżi permezz tat-teknika ta' avvicinament finali ta' nżul kontinwu li tista' twassal għal titjir taħt l-MDA(H) fil-każ ta' avvicinament mhux milħuq, sejjer jiġi miżjud AMC fl-NCC.OP.111 biex tiġi ċċarata ulterjorment r-responsabbiltà tal-operatur li jiżviluppa proċeduri biex jipprevjeni titjir taħt l-MDA/MDH matul dawra / avvicinament mhux milħuq.

NCC.OP.105 Speċifikazzjoni ta' ajrudromi iżolati – ajruplani

61. Ir-regola ġiet issimplifikata u tirreferi biss għall-ħin ta' titjir lejn l-eqreb ajrudrom alternattiv xieraq.

62. Għandu jiġi nnotat li t-terminu mhuwiex definit għall-operazzjonijiet tal-ħelikopters u wieħed għandu jifhem li l-operatur irid jispeċifika l-kriterji tal-għażla fil-manwal tat-tħaddim. L-Aġenzija qiegħda tikkunsidra li tiddefinixxi ulterjorment ajrudrom iżolat f'kompitu ta' regolamentazzjoni li għandu jsir fil-futur.

NCC.OP.110 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – ġenerali***NCC.OP.111 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet NPA, APV, CAT I******NCC.OP.112 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet ta' dawran b'ajruplani******NCC.OP.113 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet ta' dawran fuq l-art b'ħelikopters***

63. NCC.OP.110 hija iktar stretta mit-3.4.2.7 tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO. Il-Parti NCC titlob lill-operatur jispeċifika l-valuri minimi operattivi tal-ajrudrom filwaqt li l-Parti II tal-Anness 6 titlob biss lill-operatur jiżgura li l-bdot fil-kmand jirrispetta l-valuri minimi operattivi stabbiliti mill-Istat fejn jinsab l-ajrudrom.

64. It-test tar-regola u l-istruttura tar-regola, issa huma allinjati aħjar mar-rekwiżit korrispondenti fil-Parti-CAT, CAT.OP.MPA.110.

NCC.OP.120 Proċeduri ta' tnaqqis tal-ħoss

65. Ir-regola hija indirizzata lejn l-operatur u tinkludi l-objettiv li s-sigurtà għandu jkollha prijorià fuq it-tnaqqis tal-ħoss. Din hija bbażata fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Parti II u III tal-Anness 6 tal-ICAO.

NCC.OP.125 Altitudnijiet minimi ta' kklerjar tal-ostakli – titjriet IFR

66. Din ir-regola hija allinjata mat-3.4.2.6 tal-Parti II tal-Anness 6. L-objettiv tar-regola huwa li l-operatur jispeċifika l-metodu li bih għandhom jiġu stabbiliti l-altitudnijiet minimi ta' titjir; u abbażi ta' dan il-metodu, imbagħad il-PIC jistabbilixxi l-altitudnijiet minimi ta' titjir għal kull titjira.

NCC.OP.135 Stivar ta' bagalji u merkanzija

67. Ir-regola hija bbażata fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Parti II u III tal-Anness 6 tal-ICAO. It-test tar-regola huwa allinjat mal-Parti-CAT, CAT.OP.MPA.160.

NCC.OP.140 Għoti ta' informazzjoni lill-passiġġieri

68. Ir-regola tinkludi lista ta' suġġetti li jehtieg li jiġu indirizzati fl-għoti ta' informazzjoni lill-passiġġieri.

NCC.OP.145 Preparazzjoni tat-titjira

69. Fid-dawl tal-kummenti rċevuti, sejra tiġi miżjuda GM biex jiġu pprovduti xi linji gwida dwar l-użu possibbli ta' pjan operattiv ta' titjir (OFP) biex jintlaħaq ir-rekwiżit tal-preparazzjoni tat-titjira. Barra minn hekk, l-ICAO ma timponix l-obbligu li jkun hemm OFP għal operazzjonijiet mhux kummerċjali.

NCC.OP.150 Ajrudrom alternattiv għat-tluġħ - ajruplan***NCC.OP.151 Ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni – ajruplani******NCC.OP.152 Ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni – ħelikopters***

70. Ir-rekwiżit għal alternattiva huwa maqsum fi tliet rekwiżiti speċifiċi. F'konformità mas-Sezzjoni III tal-Parti II u mas-Sezzjoni III tal-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO, l-ajrudromi alternattivi għat-tluġħ huma preskritti biss għall-ajruplani. Barra minn hekk, huwa speċifikat li dawn ir-rekwiżiti huma applikabbli biss għal titjiriet b'regoli ta' titjir bl-istrumenti (IFR).

71. It-test għall-ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni huwa maqsum f'rekwiżiti speċifiċi għall-inġenji tal-ajru. It-test jistabbilixxi l-perjodu ta' validità tal-kundizzjonijiet meteoroloġiċi għall-operazzjonijiet tal-ajruplani. Filwaqt li l-Anness 6 tal-ICAO u t-test tal-NPA jirreferu biss għal perjodu raġonevoli qabel u wara l-ħin stmat tal-wasla, it-test jistabbilixxi dan il-perjodu għal siegħa qabel u siegħa wara l-ħin stmat tal-wasla b'hal fil-Parti-CAT.

72. Għal kjarifika u konsistenza, l-NCC.OP.152(a) giet emendata sabiex tinkludi rekwiżit għal proċedura ta' avviċinament bl-istrumenti fl-ajrudrom tad-destinazzjoni peress li r-regola kienet tirreferi għal valur minimu assoċjat mal-proċedura bl-istrumenti.
73. Fil-każ ta' ajrudrom iżolat għall-operazzjonijiet tal-ħelikopters, gie introdott perjodu ta' validità li gie allinjat mar-rekwiżit ta' (a), minn satejn qabel sa satejn wara l-ħin stmat tal-wasla.

NCC.OP.155 Riforniment ta' karburant waqt li l-passiġġieri jkunu qegħdin jimbarkaw, meta dawn jinsabu abbord jew meta jkunu qegħdin jiżbarkaw

74. Ir-regola hija allinjata mal-Parti-CAT, CAT.OP.MPA.195. It-test l-ewwel jagħmel distinzjoni bejn il-gažolina tal-avjazzjoni (AVGAS) u l-karburanti wide-cut, u tipi oħra ta' karburanti. Ir-regola hija intenzjonalment iktar stretta mill-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO u - fl-interess tas-sigurtà - ma tippermettix li inġenju tal-ajru jingħata riforniment ta' karburant b'Avgas (gažolina tal-avjazzjoni) jew karburant tat-tip wide cut jew taħlita ta' dawn it-tipi ta' karburanti, meta l-passiġġieri jkunu qegħdin jimbarkaw, meta jinsabu abbord jew meta jkunu qegħdin jiżbarkaw.

NCC.OP.160 Użu ta' kuffji tal-widna

75. Ir-regola hija bbażata fuq il-Parti II u l-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO. Ir-regola tispeċifika l-kundizzjonijiet li fihom għandhom jintużaw kuffji tal-widna bħala apparat primarju biex ikun hemm komunikazzjoni mas-servizzi tat-traffiku tal-ajru (ATS). It-test huwa allinjat mar-rekwiżit korrispondenti fil-Parti-CAT, CAT.OP.MPA.215.

NCC.OP.165 Trasport ta' passiġġieri

76. Għaċ-ċarezza u l-konsistenza, it-terminu 'passiġġieri' huwa użat minflok 'persuni' filwaqt li 'apparat ta' rbit' huwa użat minflok 'ċinga'. Barra minn hekk, it-test jindirizza l-okkupanza multipla tas-sits ta' inġenju tal-ajru biex ikun permess li adult ipogġi ma' tarbija. Din il-parti tat-test hija allinjata mas-CAT.OP.MPA.225.

NCC.OP.185 Silġ u kontaminanti oħra - proċeduri ta' fuq l-art

NCC.OP.190 Silġ u kontaminanti oħra - proċeduri ta' waqt it-titjira

77. Il-proċeduri ta' kontra s-silġ huma indirizzati f'zewġ rekwiżiti, l-ewwel wieħed jittratta l-proċeduri ta' fuq l-art u t-tieni wieħed il-proċeduri ta' waqt it-titjira. Dan huwa allinjat mar-rekwiżiti korrispondenti fil-Parti-CAT, CAT.OP.MPA.250 u 255.

NCC.OP.200 Sitwazzjonijiet anormali simulati waqt it-titjira

78. Tqajmu ħafna kummenti li talbu biex jitneħħa r-rekwiżit speċifiku li ma jippermettix li jiġi simulat IFR permezz ta' mezz artifiċjali bil-passiġġieri abbord. L-Aġenzija għadha tikkunsidra s-simulazzjoni ta' dawn is-sitwazzjonijiet bil-passiġġieri abbord bħala problema għas-sigurtà u għaldaqstant dan ir-rekwiżit ma tneħħix.

79. Peress li l-NCC hija applikabbli għall-Organizzazzjoni ta' taħriġ approvata li twettaq titjiriet ta' taħriġ b'ingeni tal-ajru kumplessi, u minħabba l-kummenti rċevuti, giet introdotta mitigazzjoni fir-regola biex jiġu permessi sitwazzjonijiet anormali u IFR permezz ta' mezzi artifiċjali li għandhom jiġu simulati matul titjiriet ta' taħriġ meta abbord jkunu hemm bdoti studenti.

NCC.OP.205 Ġestjoni ta' karburant waqt it-titjir

80. A segwitu ta' numru ta' kummenti, u għall-konsistenza, it-terminu karburant tar-riserva finali, li mhuwiex definit fit-test tar-regola NCC, tneħħa. It-test tar-regola issa jirreferi għar-rekwiżit minimu ta' karburant għall-ajruplani u l-ħelikopters. Il-ħsieb tar-regola huwa li jiżgura li wara l-inżul il-karburant li jifdal ma jkunx inqas mir-riserva tal-karburant meħtieġa fl-NCC.OP.130 u l-NCC.OP.131.

NCC.OP.220 Sistema għall-evitar ta' kollizzjonijiet fl-ajru (ACAS)

81. Ir-rekwiżiti dwar l-użu tal-ACAS huma allinjati mar-Regolament 1332/2011.

NCC.OP.230 Bidu u kontinwazzjoni tal-avviċinament

82. L-objettiv ta' din ir-regola huwa li tipprevjeni li operatur itir taħt l-1 000 pied, jekk il-valuri minimi rrapportati jkunu taħt il-valuri minimi operattivi li ġew stabbiliti.

VII. NCC.POL: Subparti C — Prestazzjoni u limitazzjonijiet operattivi tal-inġenju tal-ajru

Ġenerali

83. Din is-Subparti tinkludi r-regoli għall-prestazzjoni tal-inġenju tal-ajru u l-limitazzjonijiet operattivi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'ajruplani u ħelikopters kumplessi.
84. Ir-regoli jindirizzaw il-limitazzjonijiet operattivi, il-massa u l-bilanċ, ir-rekwiżiti ġenerali ta' prestazzjoni u rekwiżiti speċjali ta' prestazzjoni għal fażijiet speċifiċi mit-titjira...
85. Xi kummentaturi talbu li jithassru dawk ir-rekwiżiti li jirrepetu xi wħud mir-rekwiżiti tal-Parti-A tal-SERA. Dan mhuwiex sejjer isir peress li l-Parti-A tal-SERA tapplika għall-ispazju tal-ajru tal-UE biss u hija meħtieġa referenza għar-rekwiżiti tar-Regoli tal-Ajru sabiex tkopri wkoll l-operazzjonijiet li jsiru 'l barra mill-ispazju tal-ajru tal-UE.
86. Xi kummenti oħra talbu li l-kriterji u l-linji gwida għall-prestazzjoni tal-inżul jiġu definiti b'mod iktar preċiż, speċjalment fil-każ tal-ajruplani. Jekk dan isir fil-livell tar-regola kif isir fil-Parti-CAT, ma jkunx proporzjonat għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali u għaldaqstant l-Aġenzija qiegħda tikkunsidra li żżid xi kriterji u linji gwida fil-livell tal-AMC/GM.

87. Xi numru ta' kummenti talbu li tithassar ir-referenza li ssir fil-Parti-NCC għall-ħelikopters li jithaddmu fil-Klassijiet ta' Prestazzjoni 1, 2 jew 3, peress li l-klassijiet ta' prestazzjoni huma definiti u rilevanti biss għall-operazzjonijiet tal-Parti-CAT hekk kif mhuwa definit l-ebda rekwiżit ta' prestazzjoni għall-Parti-NCC u lanqas għall-Parti-NCO. Ir-regoli ġew mibdula kif xieraq billi ġew iddefiniti kriterji alternattivi għall-prestazzjoni tal-ħelikopters.

NCC.POL.100 Limitazzjonijiet operattivi – l-inġenji tal-ajru kollha

88. It-test tar-regola nżamm l-istess ħlief għal xi titjib editorjali minuri meta mqabbel mat-test tal-NPA u s-CRD.

NCC.POL.105 Massa u bilanċ, tagħbija

89. Ir-rekwiżiti tal-massa u l-bilanċ għall-ajruplani u l-ħelikopters inżammu flimkien peress li ġew identifikati biss ftit differenzi bejn dawn il-klassijiet ta' inġenji tal-ajru. It-test li rriżulta ġie allinjat sa fejn kien prattikabbli mal-Parti-CAT. Madankollu, xi rekwiżiti tas-CAT ma ġewx introdotti u l-bilanċ bejn il-livell tal-IR u l-livell tal-AMC/GM itejjeb, biex b'hekk tingħata biżżejjed flessibbiltà u biex jittiehed kont taċ-ċirkustanzi operattivi differenti.
90. Ir-rekwiżiti għall-użin tal-inġenju tal-ajru nżammu l-istess. L-Aġenzija tista' tikkunsidra fil-kompitu ta' regolamentazzjoni tal-futur, jekk hemmx xi sovrappozizzjoni mar-rekwiżiti tal-ajrunavigabbiltà u b'hekk tiżviluppa kompitu ta' regolamentazzjoni ddedikat għall-armonizzazzjoni.
91. Id-dispożizzjoni għall-użin perjodiku tal-inġenju tal-ajru tħassret, peress li l-kundizzjonijiet għal użin mill-ġdid huma diġà suffiċjentement deskritti fis-subparagrafu l-ġdid (a).
92. Il-valuri tal-mases standard ġew aġġornati fil-livell tar-regola wara li kien hemm xi kummenti li talbu sabiex tiġi pprovduta iktar ċertezza. Il-valuri tal-mases standard sejrjn jiġu indirizzati wkoll mill-kompiti ta' regolamentazzjoni tal-futur RMT.0312 u 0313.
93. Ġiet miżjuda tabella għall-eżattezza tat-tagħmir ta' użin fil-livell tal-AMC.

NCC.POL.110 Dejta u dokumentazzjoni dwar il-massa u l-bilanċ

NCC.POL.111 Dejta u dokumentazzjoni dwar il-massa u l-bilanċ – mitigazzjonijiet

94. L-elementi ewlenin tas-sistema tal-massa u l-bilanċ u tad-dokumentazzjoni dwar il-massa u l-bilanċ inżammu fil-livell tal-IR.
95. It-test ġie abbozzat mill-ġdid biex jiddikjara b'mod iktar ċar l-intenzjoni u billi ġiet introdotta regola separata b'mitigazzjonijiet speċifiċi għall-ħelikopters.
96. GM sejra tiddekrivi f'iktar dettall is-sistemi kompjuterizzati ta' massa u bilanċ differenti li jistgħu jintużaw.

NCC.POL.120 Limitazzjonijiet tal-massa waqt it-tlugħ - ajruplani

97. Din ir-regola gie miżjuda biex tiċċara aħjar l-objettiv tas-sigurtà fir-rigward tal-limitazzjoni tal-massa u biex tallinja ruħha mat-3.5.2.6 tal-Parti II tal-Anness 6.

NCC.POL.125 Tlugħ - ajruplani

98. It-test emendat jieħu kont tal-fatt li mhux l-ajruplani kollha għandhom V1 speċifikat fil-manwal tat-titjira tal-inġenju tal-ajru (AFM) u jiddistingwi wkoll aħjar l-ajruplani b'ħafna magni fejn passaġġ tat-titjira tat-tlugħ nett huwa speċifikat fl-AFM u l-ajruplani b'ħafna magni mingħajr passaġġ tat-titjira tat-tlugħ nett speċifikat.

NCC.POL.130 Waqt ir-rota - magna waħda wieqfa - ajruplani

99. It-test emendat jispeċifika li, taħt kunsiderazzjoni ta' prestazzjoni, it-titjira lejn 'ajrudrom adegwat' għandha tiġi kkunsidrata u tinkludi l-possibbiltà ta' titjir lejn sit operattiv kif permess skont l-NCC.OP.100.

NCC.POL.135 Inżul - ajruplani

100. It-test emendat jinkludi l-possibbiltà li jsir inżul f'sit operattiv kif permess skont l-NCC.OP.100.

VIII:NCC.IDE: Subparti D – Strumenti, dejta u tagħmir**Ġenerali**

101. Din is-Subparti tinkludi rekwiżiti tal-istrumenti, id-dejta u t-tagħmir għall-operazzjonijiet NCC. Tikkonsisti minn żewġ Sezzjonijiet:

- Sezzjoni 1 - Ajruplani;
- Sezzjoni 2 - Helikopters;

102. B'mod ġenerali, it-test gie abbozzat biex iżomm l-objettivi bbażati fuq il-prestazzjoni, fejn ikun prattiku, fil-livell tar-regola u billi jqiegħed speċifikazzjonijiet tas-sistemi/tat-tagħmir u mezzi ta' konformità fil-livell tal-AMC.

103. Ir-rekwiżiti tat-tagħmir ġew separati mir-rekwiżiti li huma purament operattivi, eż. dwar l-użu ta' tagħmir, li huma indirizzati b'mod xieraq fl-NCC.OP.

104. In-numerazzjoni ta' dawn ir-regoli nżamm konsekuttiv f'kull sezzjoni, billi ngħata l-istess numru u titolu għar-regoli dwar l-istess suġġett għall-ajruplani u l-helikopters. Kull meta regola kienet pekuljari għall-ajruplani, dak in-numru nqabeż għall-helikopters u vici-versa.

105. Gie introdott rekwiżit ġdid, (NCC.IDE.A/H.105 Tagħmir minimu għal titjira) biex jiġu indirizzati operazzjonijiet b'ogġetti li żviluppaw xi ħsara jew li huma neqsin.

106. L-ewwel parti tar-rekwiżit oriġinali dwar it-tagħmir għal titjir f'kundizzjonijiet ta' silġ tħassret, peress li diġà gie kopert fir-Rekwiżit Essenzjali 2.a.5.
107. Ir-rekwiżiti ta' approvazzjoni ġew iċċarati, f'konformità mar-rekwiżiti tal-Parti-21. Ġew miżjuda xi dispożizzjonijiet oħra biex jiġi żgurat li l-istrumenti u t-tagħmir li mhumiex meħtieġa mill-Parti-NCC li ma jridux jiġu approvati skont il-Parti-21 ma jintużawx għall-funzjonijiet ta' sigurtà u ma jaffettwawx l-ajrunavigabbiltà. Barra minn hekk, l-applikabbiltà tar-rekwiżiti ta' ajrunavigabbiltà għall-approvazzjoni ta' tagħmir fil-każ tal-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiżi terzi, ġiet iċċarata u ġiet miżjuda GM. Id-dispożizzjonijiet għal tagħmir approvat u mhux approvat ġew iċċarati ulterjorment wara l-kummenti.

NCC.IDE.A/H.105 Tagħmir minimu għal titjira

108. Dan il-paragrafu jipprovdi l-possibbiltà li jiġihaddem inġenju tal-ajru barra l-limiti tal-MEL iżda fil-limiti tal-MMEL, permezz ta' approvazzjoni speċifika fuq bażi ta' każ b'każ mill-awtorità kompetenti. Dan huwa konsistenti mad-dispożizzjoni xierqa li tinsab fil-Parti-CAT.

NCC.IDE.A.110 Fjusus tal-elettriku żejda

109. Ġie introdott rekwiżit iddedikat għall-fjusus tal-elettriku żejda fil-każ tal-ajruplani mid-dispożizzjoni preċedenti tal-NPA fl-OPS.CAT.407. Dan huwa f'konformità mat-2.4.2.2 tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO. L-istess bħal fis-CAT.IDE, ma ġiex propost rekwiżit ekwivalenti għall-ħelikopters.

NCC.IDE.A/H.120&125 Operazzjonijiet skont VFR/IFR - strumenti tat-titjira u tan-navigazzjoni u tagħmir assoċjat

110. Ir-regoli proposti ġew żviluppatti bil-preżunzjoni bażika li r-regoli ta' titjir għar-regoli viżwali tat-titjir (VFR) se jrin jimponu kundizzjonijiet meteoroloġiċi viżwali (VMC) u li titjira f'kundizzjonijiet meteoroloġiċi bl-istrumenti (IMC) trid issir skont IFR.
111. L-AMC sejjer jispeċifika mezzi ta' konformità ulterjuri għal titjiriet lokali u strumenti speċifiċi.

NCC.IDE.A/H.130 Tagħmir addizzjonali għal operazzjonijiet bi bdot wieħed skont IFR

112. A segwitu tal-pariri li taw l-esperti, l-ammont ta' xogħol tal-ekwipaġġ tat-titjira għall-operazzjonijiet IFR bi bdot wieħed ittieħed in kunsiderazzjoni hekk kif ġie miżjud rekwiżit iżjed impenjattiv mill-Anness 6 tal-ICAO għal awtobdot li tal-inqas iżomm l-altitudni u r-rotta.

NCC.IDE.A.135 Sistema ta' twissija u ta' għarfien tat-terren (TAWS)

113. It-test propost huwa f'konformità mal-abbozz ta' konkluzjonijiet tal-NPA-OPS 39B. L-ispeċifikazzjonijiet dwar il-funzjonijiet tat-TAWS ġew inkluzi fid-definizzjonijiet tal-

Klassi A u B u għaldaqstant tneħhew. Giet miżjuda GM sabiex tipprovdi referenza għall-istandard tat-TAWS.

NCC.IDE.A/H.140 Sistema għall-evitar ta' kollizzjonijiet fl-ajru (ACAS)

114. Ir-rekwiżit għat-tagħmir tal-ACAS għe ssimplifikat u allinjat mar-Regolament 1332/2011.

NCC.IDE.A/H.160 Reġistratur tal-vuċi fil-kokpit

NCC.IDE.A/H.165 Reġistratur tad-dejta tat-titjira

115. Minkejja li l-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO kienet diġà teħtieġ dan it-tagħmir għal xi żmien, ġew proposti d-dati ta' implimentazzjoni sabiex jingħata biżżejjed żmien għall-industrija biex tkun konformi ma' dan kollu. Għaldaqstant, għe propost li r-reġistrazzjoni tal-inġenji tal-ajru tiġi mandata b'ċertifikat ta' ajrunavigabbiltà (CofA) li jinħareġ fi jew wara l-1 ta' Jannar 2016.

NCC.IDE.A/H.180 Sits, ċintorini tas-sigurtà tas-sits, sistemi ta' rbit u apparat għall-irbit tat-tfal

116. Għe introdott rekwiżit iddedikat għas-sits, iċ-ċintorini u s-sistemi ta' rbit. Għe ipprovduta wkoll definizzjoni għall-irbit tat-torso ta' fuq' (UTR) biex toffri flessibbiltà għas-soluzzjonijiet eżistenti marbuta mad-disinn. Ir-reviżjoni tal-kummenti għamlitha ċara li t-terminu 'ċinga' ma ntużax b'mod konsistenti. Filwaqt li jidher li hemm fehim komuni li ċinga ta-sigurtà tinkludi ċintorin ta-sigurtà u żewġ strixxi għal fuq l-ispalla, hemm numru ta' ajruplani li jaf mhumiex f'konformità mar-rekwiżiti applikabbli. Ġew irċevuti numru ta' kummenti għall-NPA li talbu li jkun permess l-użu ta' ċintorini tas-sigurtà bi strixxa djagonali għal fuq l-ispalla fis-sit tal-osservatur fil-kompartiment tal-ekwipaġġ tat-titjira fuq ajruplani fejn mhuwiex prattikabbli li tiġi installata ċinga b'erba' punti. Fid-dawl tal-aħħar żviluppi fid-disinn tal-intern tal-inġenji tal-ajru, soluzzjonijiet ta' disinn differenti għas-sistema ta' rbit tat-torso ta' fuq jistgħu jipprovdut l-istess livell ta' sigurtà mtejba għal dawn is-sits tal-osservaturi.

117. Fi ftit każijiet, il-kummenti għas-CRD talbu li jkun hemm dati ta' bidu għall-applikazzjoni tar-rekwiżit għall-UTRs dwar is-sits tal-ekwipaġġ tat-titjira. Dan ma ġiex adottat, peress li l-intenzjoni tar-regola wara r-rakkomandazzjonijiet tas-sigurtà hija li ssaħħaħ l-istandards tas-sigurtà anki fil-każ tal-flotta eżistenti.

NCC.IDE.A.195 Ossigñu supplimentali - ajruplani ppressati

118. Dan il-paragrafu issa jispeċifika l-persentaġġ ta' passigġieri li għandhom jiġu forniti bl-ossigñu, peress li l-SARP tal-ICAO biex jiġi pprovdut b'mod ġeneriku l-ossigñu lil parti mill-passigġieri ma setax jiġi infurzat.

NCC.IDE.A/H.200 Ossignu supplimentali - ajruplani/helikopters mhux ippressati

119. Dawn ir-rekwiżiti ġew abbozzati mill-ġdid f'konformità mal-SARPs tal-ICAO. Id-dispożizzjonijiet għall-helikopters ippressati ġew irtirati (l-istess bħal fil-każ tas-CAT.IDE). Il-mitigazzjonijiet għal inkursjonijiet qosra bejn it-13 000 pied u s-16 000 pied iridu jiġu ttrattati permezz tal-Artikolu 14 tar-Regolament Bażiku. Dawn l-eżenzjonijiet ulterjuri mhumiex f'konformità mal-SARPs tal-ICAO u biex jiġu approvati jridu jiġu bbażati fuq miżuri speċifiċi ta' mitigazzjoni (eż. l-esperjenza tal-operatur, l-adattament psikoloġiku tal-bdot għal ċerti altitudnijiet). Barra minn hekk, dawn ġeneralment jistgħu jintlaħqu biss f'ċerti reġjuni (jiġifieri żoni muntanjużi).

NCC.IDE.A/H.205 Pompi tal-idejn għat-tifi tan-nar

120. Ġiet abbozzata regola ddedikata għall-pompi tal-idejn għat-tifi tan-nar. Id-dispożizzjonijiet li jstabilixxu l-użu tal-aġent tat-tifi tan-nar Halon tneħħew biex tintlaħaq konformità mar-Regolament (KE) Nru 1005/2009⁶, li sejjer jipprojbixxu l-użu tiegħu. Ir-regola tinkludi objettiv ġenerali tas-sigurtà dwar l-effiċjenza tal-aġent għat-tifi tan-nar. Dan jippermetti l-użu kontinwu ta' Halon matul il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Rekwiżiti tat-tagħmir għall-helikopters li jithaddmu fuq l-ilma u lil hinn mill-kosta

121. Is-sett ta' rekwiżiti li ġejjin ġie rivedut u abbozzat mill-ġdid sabiex ikun konsistenti mar-regoli ekwivalenti tas-CAT.IDE, minhabba t-tħassib simili relatat mas-sigurtà għal dawn it-tipi ta' operazzjonijiet għas-CAT u l-NCC:

- NCC.IDE.H.225 Ġkieket tas-salvataġġ
- NCC.IDE.H.226 Ilbies ta' sopravivenza tal-ekwipaġġ
- NCC.IDE.H.227 Ċattri u ELTs tas-salvataġġ, u tagħmir ta' sopravivenza waqt titjiriet estiżi fuq l-ilma
- NCC.IDE.H.230 Tagħmir tas-sopravivenza
- NCC.IDE.H.231 Rekwiżiti addizzjonali għall-helikopters li jwettqu operazzjonijiet lil hinn mill-kosta f'żona ta' baħar ostili
- NCC.IDE.H.232 Helikopters iċċertifikati biex jaħdmu fuq l-ilma - tagħmir mixxellanju
- NCC.IDE.H.235 Il-helikopters kollha f'titjiriet fuq l-ilma - inżul ta' emerġenza.

122. B'mod partikolari, għandu jiġi nnotat dan li ġej:

- Il-biċċa l-kbira ta' dawn ir-rekwiżiti huma f'konformità mal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO.

⁶ Regolament (KE) Nru 1005/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 dwar sustanzi li jnaqqsu s-saff tal-ożonu. *ĠU L 286, 31.10.2009, p. 1.*

- Dawk li huma iktar stretti mill-ICAO huma l-NCE.IDE.H.226 u l-NCC.IDE.H.231 fejn, f'konformità mas-CAT.IDE, ir-riżultati tal-istudji eżistenti u tal-NPAs tal-JAA preċedenti dwar il-ħin ta' sopravivenza fl-ilma kiesha ttiehed kont tagħhom.

123. Ġew irċevuti kummenti li kkunsidraw dawn ir-reqwiziti ta' hawn fuq mhux proporzjonati għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali. Dan ittiehed kont tiegħu għal dawk ir-reqwiziti relatati ma' titjir estiż fuq l-ilma u nżul ta' emerġenza għall-ħelikopters. Madankollu, inżamm standard ta' sigurtà oġġla f'termini ta' tagħmir għal dawk ir-reqwiziti relatati mal-operazzjonijiet lil hinn mill-kosta.

124. Barra minn hekk, a segwitu tal-kummenti rċevuti, ġie ċċarat li l-ġkieket tas-salvataġġ ma għandhomx neċessarjament jiġu stivati f'ċerti postijiet li minnhom ikunu disponibbli għall-użu fil-pront, iżda jistgħu jintlibsu direttament mill-persuni li huma pprovduti għall-użu tagħhom.

NCC.IDE.A/H.240 Kuffji tal-widna

125. Ġie introdott reqwizit ta' tagħmir iddedikat għall-kuffji tal-widna oltre għar-reqwiziti purament tal-ICAO li huwa koerenti mar-reqwizit operattiv NCC.OP.165 dwar l-użu tal-kuffji.

NCC.IDE.A/H.250 Tagħmir tan-navigazzjoni

126. F'konformità mat-3.7.1 tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO ġew introdotti dawn ir-reqwiziti addizzjonali li ġejjin:

- il-kapaċità li titwettaq komunikazzjoni bidirezzjonali għal finijiet ta' kontroll tal-ajrudrom; u
- il-kapaċità li tiġi rċevuta informazzjoni meteoroloġika fi kwalunkwe ħin matul it-titjira.

NCC.IDE.A.260 Ġestjoni tad-dejta tan-navigazzjoni elettronika

127. Il-paragrafu (a) ta' dan ir-regola jagħti l-ħsieb ġenerali filwaqt li l-AMC korrispondenti jispeċifika li f'każ li tintuża dejta elettronika biex tiġi appoġġjata applikazzjoni bħala mezz primarju għan-navigazzjoni, allura hija meħtieġa ittra ta' aċċettazzjoni (LoA). Għal kwalunkwe applikazzjoni oħra meħtieġa biex jiġu appoġġjati l-operazzjonijiet SPA, hija meħtieġa approvazzjoni. Dan ġie ċċarat fil-paragrafu (b).

Anness VI - Parti-NCO (A,H,S,B)**I. Kamp ta' applikazzjoni**

128. Il-Parti-NCO għandha tinqara flimkien ma':

- ir-Regolament ta' Kopertura dwar l-Operazzjonijiet tal-Ajru b'mod partikolari fir-rigward tad-dati ta' applikabbiltà u l-perjodi ta' tranżizzjoni;
- Anness I - Definizjonijiet għat-termini li jintużaw fl-Annessi II sa VIII;
- Anness II - Il-Parti-ARO li tinkludi, fost affarijiet oħra, ir-rekwiżiti tal-awtorità għall-operazzjonijiet NCO li huma relatati mar-responsabbiltajiet ta' sorveljanza u l-lista ta' approvazzjonijiet speċifiċi; u
- Anness V - Il-Parti-SPA, li tinkludi r-rekwiżiti għall-operazzjonijiet li jeħtieġu approvazzjoni speċifika.

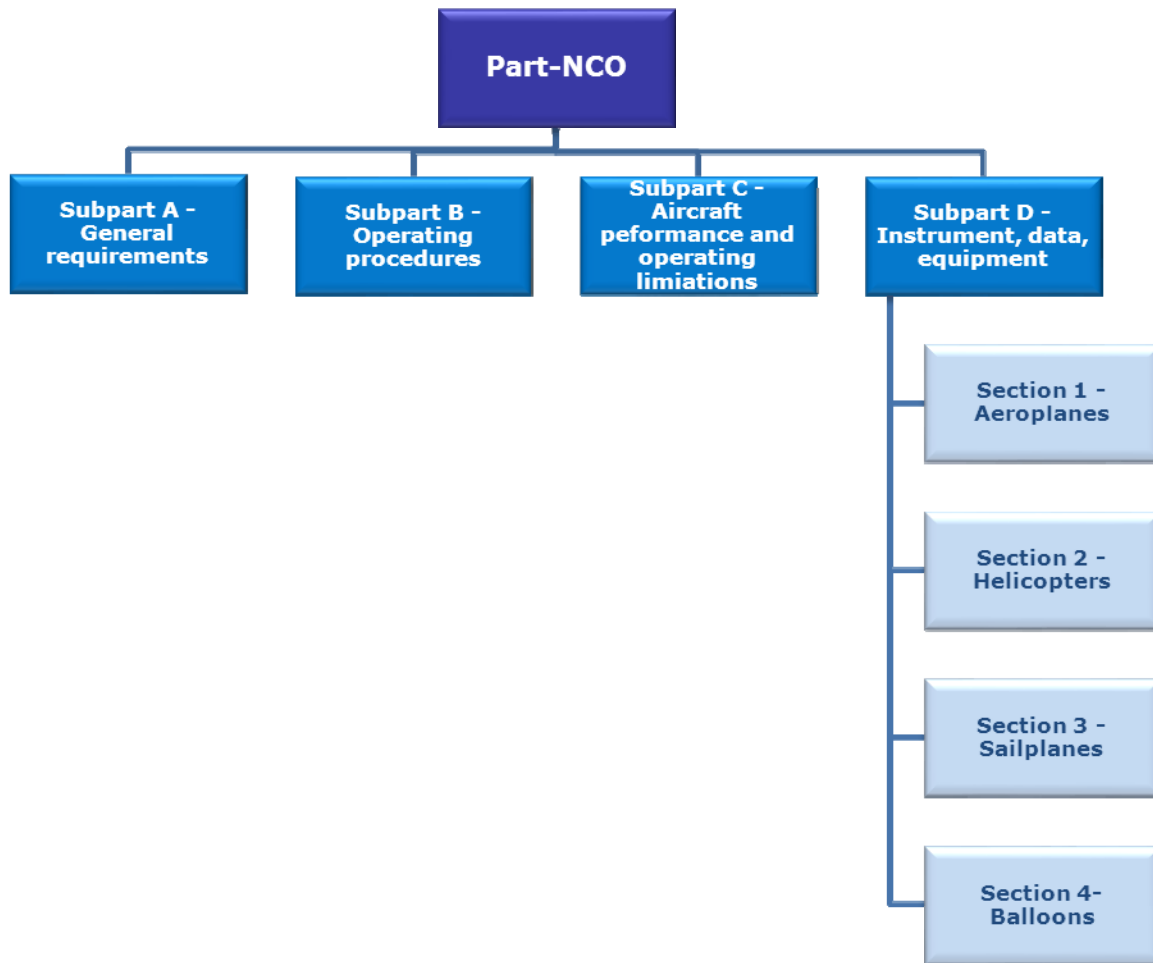
129. Il-Parti-NCO tinkludi r-rekwiżiti tekniċi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali ta' ajruplani, ħelikopters, gliders u blalen tal-arja, minbarra dawk b'magni kumplessi. Tikkonsisti minn erba' Subpartijiet li fil-każ tal-istrumenti, id-dejta u t-tagħmir hija maqsuma ulterjorment f'Sezzjonijiet li jinkludu regoli speċifiċi għall-kategorija tal-inġenju tal-ajru.

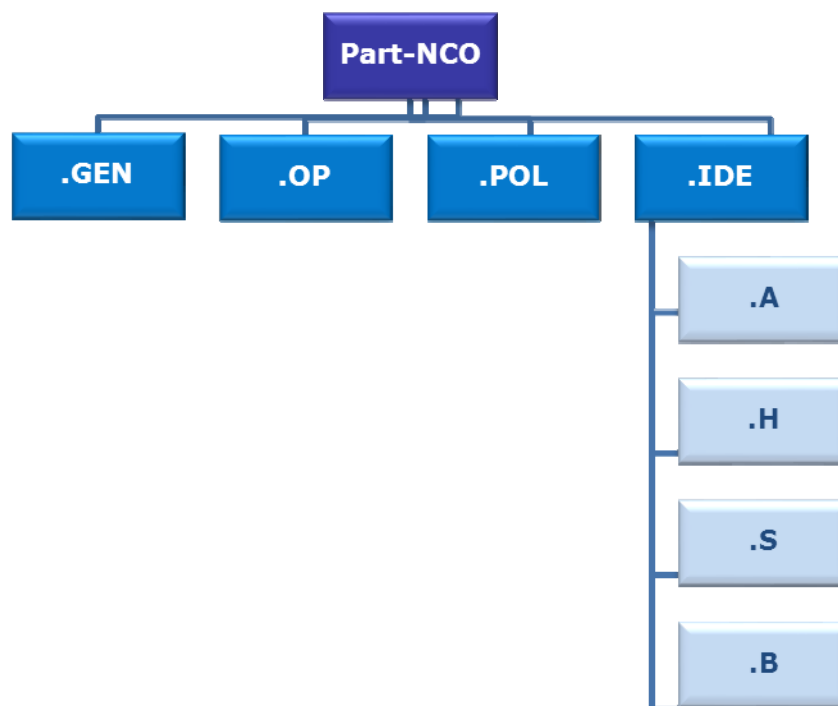
130. L-istruttura tas-Subpartijiet tista' titqabbel mal-istruttura tar-Rekwiżiti Essenzjali fl-Anness IV tar-Regolament Bażiku u l-Anness 6 tal-ICAO.

131. L-istruttura tar-regola, u b'mod partikolari s-Sezzjonijiet, tfasslu b'tali mod li fil-futur ikunu jistgħu jiġu miżjuda rekwiżiti għal kategoriji oħra ta' inġenji tal-ajru, jew operazzjonijiet speċifiċi, mingħajr ma jkun hemm bżonn ta' bidliet fit-test tar-regola eżistenti jew l-istruttura eżistenti. Għandu jiġi nnotat li l-kompiti ta' regolamentazzjoni tal-futur se jrin jizviluppaw ir-rekwiżiti għall-iġfna tal-ajru, blalen tal-arja marbutin mal-art u sistemi tal-ajru mingħajr ekwipaġġ.

132. Il-Figura 7 u l-Figura 8 jagħtu ħarsa ġenerali lejn l-istruttura tal-Parti-NCO.

Figura 7: Struttura tal-Parti-NCO - Intestaturi

Figura 8: Struttura tal-Parti-NCO - Identifikaturi tar-regoli

II. Farsa generali lejn ir-reazzjonijiet

133. Fil-każ tal-Parti-NCO ġew irċevuti 450 kumment li ġew sottomessi minn 50 kummentatur.
134. B'mod ġenerali, il-kummentaturi kienu jeħtieġu rekwiżiti ferm eħfef għall-NCO meta mqabbel mal-Parti-NCC, li ħafna drabi kienu jipproponu mitigazzjonijiet ulterjuri għal inġenji tal-ajru ħfief u dawk ħfief ħafna, speċjament fir-rigward tat-tagħmir.
135. L-RGO4 issottometta reazzjoni kongunta biex jenfasizza l-kwistjonijiet kontroversjali li ma ntlahaqx kunsens dwarhom matul il-laqgħat u biex jenfasizza d-differenzi bejn it-test diskuss fil-laqgħa u l-verżjoni finali tas-CRD li johroġ mill-verifika tal-konsistenza mwettqa mill-Aġenzija fost il-Partijiet OPS differenti. Minkejja li l-Aġenzija tirrikonoxxi l-logika wara kull talba, ġie nnotat li għandu jinzamm bilanċ bejn is-sigurtà, il-proporzjonalità għall-avjazzjoni ġenerali u l-konformità mal-SARPs tal-ICAO. Punti speċifiċi huma pprezentati f'dan li ġej.
136. Saru diversi kummenti li talbu sabiex jiġu rrestawrati ċerti mitigazzjonijeit li oriġinarjament kienu inklużi fil-NPA 2009-2b, bħal dawk għat-titjiriet aerobatiċi. Ħafna minn dawn il-mitigazzjonijiet tħassru mill-Parti-NCO, peress li sejrjn jiġu indirizzati fil-Parti-SPO.
137. Stat Membru partikolari enfasizza li f'diversi punti fi ħdan il-Parti-NCO, intuża t-terminu 'MOPSC' (konfigurazzjoni massima tal-postijiet ta' bilqiegħda tal-passiġġieri) li mhuwiex xieraq peress li l-operazzjonijiet NCO ma għandhomx bżonn li jitwettqu f'konformità ma' Manwal tat-Thaddim fejn ikun stabbilit MOPSC. It-terminologija tbiddlet b'konfigurazzjoni massima tal-postijiet ta' bilqiegħda tal-passiġġieri'.

III. Ħarsa ġenerali lejn id-differenzi**Differenzi għall-Anness 6 tal-ICAO**

138. It-tabella li ġejja tagħti ħarsa ġenerali lejn l-istandards tas-Sezzjoni 2 tal-Parti II u s-Sezzjoni 3 tal-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO li huma kkunsidrati bħala mhux trasposti jew trasposti b'tali mod li ma jipprovdux tal-inqas livell ekwivalenti ta' sigurtà kif speċifikat fl-Anness 6 tal-ICAO.

Tabella 7: Differenzi għall-Anness 6 tal-ICAO

Referenza tal-Parti I/III tal-Anness 6	Referenza tal-UE-EASA	Deskrizzjoni tad-differenza
4.3.2.1 b) tas-Sezz. III tal-Parti III tal-Anness 6	NCO.IDE.H.175(c)(2)	Il-ġarr ta' ċattri tas-salvataġġ huwa stabbilit mill-Bdot fil-kmand abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju għat-titjira pjanata.

V. NCO.GEN: Subparti A – Rekwiziti ġenerali

139. Din is-Subparti tinkludi rekwiziti ġenerali għall-operazzjonijiet NCO.

Ġenerali

140. Tqajjem xi tħassib dwar l-awtorità kompetenti rilevanti għall-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiż terz. Ir-Regolament (KE) Nru 216/2008 huwa applikabbli għall-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiż terz u li jithaddmu fl-Unjoni. Id-determinazzjoni tal-awtorità kompetenti hija bbażata fuq l-Istat tar-reġistru tal-inġenju tal-ajru. Għall-inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiż terz, il-kriterju li jintuża huwa l-Istat fejn huwa stabbilit jew residenti l-operatur. Tabilhaqq, peress li l-operatur jista' jkun entità (aero-club) jew persuna fiżika, id-determinazzjoni tal-awtorità kompetenti trid tiegħu kont tas-sitwazzjoni fejn hija stabbilita l-entità jew fejn qiegħed jgħix il-bdot. L-NCC.GEN.100 giet abbozzata f'konformità mal-Artikolu 4.1 tar-Regolament (KE) Nru 216/2008.

141. Ġew irċevuti diversi kummenti li ddikjaraw li minħabba l-ispazju limitat disponibbli fil-kokpit ta' ċerti inġenji tal-ajru tal-NCO, għandha tiġi pprovduta mitigazzjoni ulterjuri għall-NCO.GEN.135, li tittratta d-dokumenti, il-manwali u l-informazzjoni li għandhom jingarru. Għandu jiġi nnotat li l-NCO.GEN.135 diġà tipprovdi possibbiltà għat-titjiriet li jtilqu u jaslu fl-istess post, sabiex iżommu l-biċċa l-kbira tad-dokumentazzjoni meħtieġa fl-ajrudrom jew is-sit operattiv.

142. Xi kummenti talbu għall-kjarifika tal-kontenut tal-NCO.GEN.125 dwar l-Apparati Elettronici Portabbli (PED). Sejrin jiġu żviluppanti AMC/GM ġodda biex jiprovdu linji gwida ulterjuri dwar l-PED.

143. Diversi partijiet interessati kkumentaw dwar il-ħtieġa li tiġi approvata l-MEL filwaqt li l-MEL mhijiex mandatorja skont l-NCO.GEN.155. L-opinjoni tal-Aġenzija tgħid li jekk tkun iddefinita MEL, din għandha tibqa' taħt il-kontroll tal-awtorità kompetenti jew fil-każ ta' inġenju tal-ajru rreġistrat f'pajjiż terz, l-Istat tar-Registru. L-MEL tipprovdi eżenzjonijiet mir-regoli li jeħtieġu sorveljanza xierqa.
144. Minħabba l-kummenti rċevuti dwar l-NCO.GEN.135(a)(1), sejra tiġi pprovduta AMC biex tipprovdi mezz għall-konformità mar-rekwiżit biex jingarr l-AFM abbord għall-operazzjonijiet tal-blalen tal-arja.
145. Peress li Ċertifikat ta' Ajrunavigabbiltà (C oF A) huwa meqjus biss bħala validu wara li jiġi mehmuż Ċertifikat tar-Revizjoni tal-Ajrunavigabbiltà (ARC) u fid-dawl tal-fatt li referenza speċjali tas-CofA diġà qiegħda tiddikjara li ARC attwali għandu jiġi mehmuż maċ-Ċertifikat ta' Ajrunavigabbiltà, l-ARC ma ġiex inkluż fid-dokumenti li jridu jingarru fl-NCC.GEN.135 sabiex ma jiġix idduplikat ir-rekwiżit.
146. Ħafna mill-kummenti li ġew irċevuti bdew jitolbu għal iżjed eżenzjonijiet fl-NCO.GEN.140 sabiex ikunu jistgħu jingarru abbord, oġġetti li normalment huma kkunsidrati bħala oġġetti perikolużi. L-Aġenzija għandha d-dubbi tagħha dwar dawn l-eżenzjonijiet addizzjonali u hi tal-opinjoni li l-eżenzjonijiet li diġà ġew ipprovduti mill-istruzzjonijiet tekniċi tal-ICAO ma għandhomx jiġu estiżi.

NCO.GEN.101 Mezzi ta' konformità

147. Peress li l-Parti-ORO mhijiex applikabbli għall-operaturi tal-NCO, ġie miżjud test tar-regola ġdid biex jiddikjara li l-operaturi jistgħu jużaw mezzi alternattivi ta' konformità minn dawk adottati mill-Aġenzija. Dawk il-mezzi alternattivi ta' konformità ma jeħtiġux approvazzjoni minn qabel mill-awtorità kompetenti.

NCO.GEN.102 Gliders bil-mutur tat-touring u gliders bil-mutur

148. L-għan ta' dan ir-rekwiżit huwa li jiċċara r-regoli applikabbli għall-gliders bil-mutur tat-touring peress li dawn xi drabi jithaddmu bħala gliders u xi drabi oħra bħala ajurplani.

NCO.GEN.105 Responsabbiltajiet u awtorità tal-bdot fil-kmand

NCO.GEN.106 Responsabbiltajiet u awtorità tal-bdot fil-kmand – blalen tal-arja

149. F'konformità mal-prinċipji l-ġodda ta' abbozzar, l-IR tagħmel referenza għar-Rekwiżiti Essenzjali fl-Anness IV tar-Regolament Bażiku, fejn dawn ir-rekwiżiti huma indirizzati f'iktar dettall fl-IR.
150. Ir-responsabbiltajiet addizzjonali tal-bdot fil-kmand (PIC) ta' ballun tal-arja ġew stipulati f'rekwiżit separat.
151. Ġie miżjud rekwiżit ġdid, li jintroduċi l-kuncett ta' fażi kritika ta' titjira, biex jiġi żgurat li matul dawk il-fażijiet tat-titjira jitwettqu attivitajiet relatati mas-sigurtà.

NCO.GEN.115 Sewqan tal-ajruplani

152. L-għażla tal-persuni li jkollhom id-dritt li jsuqu ajruplan issa huwa taħt ir-responsabbiltà tal-operatur.
153. Minhabba l-kummenti li ġew irċevuti, speċjalment dwar ir-rekwiżit li jkun hemm taħriġ għall-użu tat-telefon bir-radju, ġiet ipprovduta mitigazzjoni għall-ajrudromi fejn mhijiex meħtieġa komunikazzjoni bir-radju. Din il-modifika tallinja wkoll dan ir-rekwiżit mal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO.
154. A segwitu ta' xi kummenti, sejra tiġi miżjuda GM biex tipprovdi xi gwida dwar il-ħiliet u l-għarfien meħtieġa sabiex tkun tista' tintlaħaq konformità mal-istandards operattivi meħtieġa għall-moviment sikur tal-ajruplani fl-ajrudrom.

NCO.GEN.120 Thaddim tar-rotors

155. It-test jiddeskrivi l-kundizzjonijiet għat-thaddim tar-rotors għal raġunijiet ta' titjir u żamma, u huwa allinjat mal-Parti-CAT, CAT.GEN.MPA.130.

NCO.GEN.125 Apparat elettroniku portabbli

156. It-test jitlob li ma jintużax PED li jista' jaffettwa ħażin l-inġenju tal-ajru u huwa allinjat mal-Parti-CAT, CAT.GEN.MPA.135.

NCO.GEN.130 Informazzjoni dwar tagħmir ta' emerġenza u tas-sopravivenza ttrasportat

157. Minhabba l-kummenti rċevuti, ġiet ipprovduta mitigazzjoni għar-rekwiżit li jkun hemm disponibbli lista ta' tagħmir ta' emerġenza fi kwalunkwe ħin. L-inġenji tal-ajru li jtilqu u jinżlu fl-istess ajrudrom/fis-sit operattiv ma għandhomx bżonn jikkonformaw ma' dan ir-rekwiżit.

NCO.GEN.140 Trasport ta' oġġetti perikolużi

158. Dan ir-rekwiżit jindirizza ċ-ċirkustanzi li fihom jistgħu jingarru oġġetti perikolużi mingħajr il-pussess ta' approvazzjoni f'konformità mal-SPA.DG. Dan pereżempju jirrigwarda l-oġġetti li jiingarru fil-bagalji tal-membri tal-ekwipaġġ li normalment huma kkunsidrati bħala oġġetti perikolużi.
159. Ir-rekwiżit tar-rappurtar għall-oġġetti perikolużi mhux iddikjarati jew iddikjarati ħażin tneħħa peress li mhuwiex ikkunsidrat bħala rilevanti u prattikabbli għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali.
160. L-approċċ meħud mill-Aġenzija għandu jaħdem b'referenza dinamika għall-Istruzzjonijiet Tekniċi tal-ICAO, kif ipprezentat fl-NPA. Ir-referenza hija speċifikata fl-IR. Generalment, is-siltiet mill-Istruzzjonijiet Tekniċi mhumiex inklużi f'dawn ir-regoli. Mill-Istruzzjonijiet Tekniċi ġew ripetuti biss dawk ir-rekwiżiti li jispeċifikaw ir-responsabbiltajiet partikolari tal-operaturi.

161. It-terminu 'Struzzjonijiet Tekniċi' huwa definit fl-Anness I (kif ippubblikat fl-Opinjoni 04/2011).

NCO.GEN.145 Reazzjoni immedjata f'każ ta' problema marbuta mas-sigurtà

162. L-Aġenzija tikkunsidra neċessarju li jiġi introdott l-obbligu għall-operatur li jwettaq operazzjonijiet NCO biex jimplimenta l-miżuri tas-sigurtà maħruġa mill-awtorità kompetenti u informazzjoni obbligatorja tas-sigurtà maħruġa mill-Aġenzija bħal Direttivi dwar l-Ajrunavigabbiltà.

NCO.GEN.155 Lista ta' tagħmir minimu

163. Fi prinċipju, mhijiex meħtieġa MEL għall-operazzjonijiet NCO. Madankollu, jista' jiġi deċiż, fuq bażi volontarja, li tiġi stabbilita waħda. Jekk dan huwa l-każ, l-MEL teħtieġ l-approvazzjoni mill-awtorità kompetenti. L-MEL ta' inġenju tal-ajru rreġistrat f'pajjiż terz għandha tiġi approvata mill-Istat tar-reġistru.

VI. NCO.OP: Subparti B – Proċeduri operattivi

164. Din is-Subparti tinkludi rekwiżiti ġenerali għall-proċeduri operattivi għall-operazzjonijiet NCO.

Ġenerali

165. Ir-rekwiżiti għal-LVTO huma allinjati mal-proposta tal-Parti-CAT u l-Parti-SPA li teħtieġ approvazzjoni tal-Parti-SPA għal kwalunkwe tluġ taħt l-400m.

166. Ġew irċevuti ħafna kummenti li talbu biex jiġi emendat il-metodu għall-kalkolu tal-valuri minimi operattivi u biex jiġi adattat iżjed għall-operazzjoni NCO. Għandu jiġi nnotat li dan il-metodu, li huwa allinjat mal-metodu tas-CAT u l-NCC, iddaħħal f'materjal ta' gwida (GM3-NCO.OP.110) u għaldaqstant huwa għal informazzjoni biss. Il-Bdot fil-kmand jista' japplika metodi oħra.

167. Xi partijiet interessati talbu lill-Aġenzija sabiex tneħhi l-bżonn li jittiehed kont tal-karburnant addizzjonali għall-każijiet ta' telf ta' pressjonizzazzjoni jew ta' ħsara f'magna waħda waqt ir-rota mill-NCO.OP.125/126. Abbażi tar-Rekwiżit Essenzjali 2.(a)(7) li jeħtieġ lill-operaturi jgħorru karburant ta' riserva sabiex jipprovdu għall-kontinġenzi, l-Aġenzija tikkunsidra li dawn il-kundizzjonijiet huma parti minn dawn il-kontinġenzi u huma essenzjali għal titjira sikura. Għaldaqstant, dan ir-rekwiżit tal-NCO inżamm allinjat mar-rekwiżit tal-NCC.

168. Ġew irċevuti diversi kummenti li talbu għall-modifika tal-NCO.OP.165 biex tippermetti li tinbeda titjira VFR anki jekk il-kundizzjonijiet tat-temp waqt ir-rota lejn id-destinazzjoni ma jkunux kompatibbli mar-regoli VFR, sakemm rotta alternattiva lejn ajrudrom alternattiv wieħed jew iktar tilhaq il-kundizzjonijiet VFR meħtieġa. Jekk implimentata, ir-rekwiżit li jirriżulta jkun taħt il-livell ta' sigurtà stabbilit mill-ICAO. L-Aġenzija ma għandhiex il-ħsieb li tmur taħt ir-rekwiżiti tal-ICAO u ma setgħetx tistabbilixxi argumenti konvinċenti dwar is-sigurtà biex tippermetti dawn it-titjiriet.

169. Ħafna mill-partijiet interessati esprimew it-tħassib tagħhom dwar l-NCC.OP.155 u l-NCC.OP.156 fir-rigward tal-għażla tal-ajrudromi alternattivi għad-destinazzjoni fil-każ tal-ajruplani u l-ħelikopters. Mhuwix l-intenzjoni tar-regola, kif espress fil-kummenti, li teħtieg li fl-istess ħin ajrudrom alternattiv jew ta' destinazzjoni jkun permess mit-temp. Kif imsemmi fir-regoli, għandha tintgħażel alternattiva li tikkonforma mar-rekwiżiti tat-temp applikabbli jekk it-temp fid-destinazzjoni jkun taħt il-valur minimu.
170. Ġew irċevuti numru ta' kummenti li talbu għall-modifika tal-paragrafu (a)(11) tal-NCO.OP.135 li jittratta l-informazzjoni meteoroloġika li għandha tintuża mill-bdot fil-kmand billi titneħħa l-kelma 'ajrunawtika'. Ir-rekwiżit tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO huwa bbażat fuq ċarts xierqa u attwali li fil-fatt jirreferu għad-definizzjoni taċ-ċarts ajrunawtiċi kif inkluż fl-Anness 4 tal-ICAO. Madankollu, dan ir-rekwiżit ma jipprevjenix lill-operaturi milli jużaw iċ-ċarts l-oħra li huma disponibbli iżda dawn jistgħu jintużaw biss bħala żieda maċ-ċarts ajrunawtiċi attwali li huma l-unika ċarts li fihom hija pprovduta l-informazzjoni ajrunawtika kollha meħtieġa.
171. A segwitu ta' kummenti rċevuti dwar l-użu ta' DA(H) meta jiġu koperti avvicinamenti mhux preċiżi permezz tat-teknika ta' avvicinament finali ta' nżul kontinwu li tista' twassal għal titjir taħt l-MDA(H) fil-każ ta' avvicinament mhux milħuq, sejjer jiġi miżjud AMC fl-NCC.OP.111 biex tiġi ċċarata ulterjorment r-responsabbiltà tal-operatur li jiżviluppa proċeduri biex jipprevjenji titjir taħt l-MDA/MDH matul dawra/avvicinament mhux milħuq.

NCO.OP.105 Speċifikazzjoni ta' ajrudromi iżolati - ajruplani

172. Ir-regola għet issimplifikata u tirreferi biss għall-ħin ta' titjir lejn l-eqreb ajrudrom alternattiv xieraq.
173. Għandu jiġi nnotat li t-terminu mhuwix definit għall-operazzjonijiet tal-ħelikopters u wieħed għandu jifhem li l-operatur irid jispeċifika l-kriterji tal-għażla fil-manwal tat-tħaddim. Huwa meqjus li minħabba l-karatteristika tal-ħelikopters, m'hemm l-ebda bżonn li tiġi miżjud definizzjoni speċifika dwar ajrudrom iżolat.

NCO.OP.110 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi - ajruplani u ħelikopters

174. Dan ir-rekwiżit tfassal biex jirrifletti l-operazzjonijiet NCO u biex jiżgura l-prinċipju ta' proporzjonalità.
175. L-operatur ma għandux bżonn jistabbilixxi valuri minimi tal-ajrudrom, iżda jista' juża valuri minimi li huma disponibbli fil-kummerċ. Din ir-regola hija allinjata mas-Sezzjoni 2 tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO.

NCO.OP.111 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet NPA, APV, CAT I**NCO.OP.112 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet ta' dawran bl-ajruplani****NCO.OP.113 Valuri minimi operattivi tal-ajrudromi – operazzjonijiet ta' dawran bil-ħelikopters**

176. Dawn ir-rekwiziti huma allinjati mar-regola tal-NCC.

NCO.OP.120 Proċeduri ta' tnaqqis tal-ħoss - ajruplani, ħelikopters u gliders bil-mutur

177. It-test huwa maqsum f'regoli speċifiċi għall-inġenji tal-ajru. Ir-regoli tal-proċeduri ta' tnaqqis tal-ħoss għall-ajruplani/il-ħelikopters/il-gliders bil-mutur u l-blalen tal-arja huma indirizzati lill-bdot fil-kmand u jinkludu l-objettiv li s-sigurtà għandu jkollha prijorià fuq it-tnaqqis tal-ħoss. Din hija bbażata fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Parti II u III tal-Anness 6 tal-ICAO.

NCO.OP.125 Provvista tal-karburant u ż-żejt – ajruplani**NCO.OP.126 Provvista tal-karburant u ż-żejt – ħelikopters**

178. It-test huwa maqsum f'regoli speċifiċi għall-inġenji tal-ajru u huwa allinjat mal-Parti II u III tal-Anness 6 tal-ICAO.

179. A segwitu tal-kummenti rċevuti, għet introdotta mitigazzjoni għall-ajruplani li jitolqu u jinżlu fl-istess ajrudrom u li jibqgħu jaraw dak l-ajrudrom. F'dan il-każ, il-karburant meħtieġ tnaqqas għal 10 minuti flimkien mal-karburant neċessarju biex l-ajruplan jirritorna lura lejn l-ajrudrom.

NCO.OP.130 Għoti ta' informazzjoni lill-passiġġieri

180. It-test huwa adottat għall-operazzjonijiet NCO li jipprevedu li l-għoti ta' informazzjoni jingħata qabel jew wara t-titjira.

NCO.OP.135 Preparazzjoni tat-titjira

181. Fid-dawl tal-kummenti rċevuti, sejra tiġi miżjuda GM biex jiġu pprovduti xi linji gwida dwar l-użu possibbli ta' pjan operattiv ta' titjir (OFP) biex jintlaħaq ir-rekwizit tal-preparazzjoni tat-titjira. Barra minn hekk, l-ICAO ma timponix l-obbligu li jkun hemm OFP għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali.

NCO.OP.140 Ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni – ajruplani**NCO.OP.141 Ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni – ħelikopters**

182. It-test għall-ajrudrom alternattiv għad-destinazzjoni huwa maqsum f'rekwiziti speċifiċi għall-inġenji tal-ajru.

183. Għall-kjarifika u l-konsistenza, l-NCO.OP.141(a) giet emendata sabiex tinkludi rekwiżit għal proċedura ta' avvinament bl-istrumenti fl-ajrudrom tad-destinazzjoni peress li r-regola kienet tirreferi għal valur minimu assoċjat mal-proċedura bl-istrumenti.
184. Fil-każ ta' ajrudrom iżolat għall-operazzjonijiet tal-ħelikopters, gie introdott perjodu ta' validità għall-kundizzjonijiet meteoroloġiċi meħtieġa fid-destinazzjoni. Dan huwa allinjat mar-rekwiżit ta' (a), li jispecifica intervall ta' satejn qabel sa satejn wara l-ħin stmat tal-wasla.

NCO.OP.145 Riforniment ta' karburant waqt li l-passiġġieri jkunu qegħdin jimbarkaw, meta dawn jinsabu abbord jew meta jkunu qegħdin jiżbarkaw

185. A segwitu ta' numru ta' kummenti, giet introdotta mill-ġdid il-possibiltà li jingħata riforniment ta' karburant waqt li l-passiġġieri jkunu qegħdin jimbarkaw, meta dawn jinsabu abbord jew meta jkun qegħdin jiżbarkaw, bl-istess restrizzjonijiet bħall-NCC.

NCO.OP.170 Silġ u kontaminanti oħra - proċeduri ta' fuq l-art

NCO.OP.175 Silġ u kontaminanti oħra - proċeduri ta' waqt it-titjira

186. Il-proċeduri kontra s-silġ huma indirizzati f'żewġ rekwiżiti: l-ewwel wieħed jittratta l-proċeduri ta' fuq l-art u t-tieni wieħed il-proċeduri ta' waqt it-titjira. Dawn huma konformi mar-Rekwiżiti Essenzjali (2.a.5 tal-Anness IV) u jpoġġi l-obbligu fuq il-PIC.

NCO.OP.185 Sitwazzjonijiet anormali simulati waqt it-titjira

187. Tqajmu ħafna kummenti li talbu biex jitneħħa r-rekwiżit specificu li ma jippermettix li jiġi simulat IFR permezz ta' mezz artifiċjali bil-passiġġieri abbord. L-Aġenzija għadha tikkunsidra s-simulazzjoni ta' dawn is-sitwazzjonijiet bil-passiġġieri abbord bħala problema għas-sigurtà u għaldaqstant dan ir-rekwiżit ma tneħħix.
188. Madankollu, peress li l-NCO hija applikabbli għall-Organizzazzjoni ta' taħriġ approvata li twettaq titjiriet ta' taħriġ b'ingeni tal-ajru, minbarra dawk kumplessi, u minħabba l-kummenti rċevuti, ġew introdotti miżuri ta' mitigazzjoni fir-regola biex jiġu permessi sitwazzjonijiet anormali u IFR permezz ta' mezzi artifiċjali li għandhom jiġu simulati matul titjiriet ta' taħriġ meta abbord ikunu qegħdin jingarru bdoti studenti.

NCO.OP.190 Ġestjoni ta' karburant waqt it-titjir

189. A segwitu ta' numru ta' kummenti, u għall-konsistenza, it-terminu karburant tar-riserva finali, li mhuwiex definit fit-test tar-regola tal-NCO, tneħħa, u giet miżjuda referenza għar-rekwiżit tal-karburant għall-ajruplani u l-ħelikopters biex jiġi ċċarat ir-rekwiżit. Il-ħsieb tar-regola huwa li tiżgura li wara l-inżul il-karburant li jifdal ma jkunx inqas mir-riserva tal-karburant meħtieġa mill-NCO.OP.125 u l-NCO.OP.126.

NCO.OP.200 Detezzjoni tal-prossimità mal-art

190. Abbażi tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO, huma biss ftit dawk l-ajruplani tal-NCO li għandhom ikunu mgħammra b'TAWS. Għaldaqstant, dan ir-rekwiżit qiegħed jindirizza r-rekwiżit operattiv dwar l-użu tat-TAWS. Dan it-test huwa allinjat mal-Parti-NCC.

NCO.OP.205 Sistema għall-evitar ta' kollizzjonijiet fl-ajru (ACAS)

191. Dan ir-rekwiżit ġie miżjud biex jassigura li meta tkun installata ACAS, din tintuża f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1332/2011.

VII. NCO.POL: Subparti C — Prestazzjoni u limitazzjonijiet operattivi tal-inġenji tal-ajru**Ġenerali**

192. Din is-Subparti tinkludi regoli għall-prestazzjoni tal-inġenji tal-ajru u l-limitazzjonijiet operattivi għall-operazzjonijiet mhux kummerċjali b'inġenji tal-ajru, minbarra dawk b'magni kumplessi.

NCO.POL.100 Limitazzjonijiet operattivi

193. It-test tal-NPA huwa riprodott fit-test tar-regola l-ġdid, b'paragrafu addizzjonali dwar il-wiri tal-marki tal-pjanċi, il-listi u l-istrumenti li jinkludu dawn il-limitazzjonijiet operattivi.

NCO.POL.105 Użin - ajruplani u ħelikopters

194. Ħafna kummenti enfasizzaw li dan ir-rekwiżit ma għandux jiġi inkluż fir-regoli tal-OPS, iżda għandu jiġi kopert fir-regoli tal-Parti-M. F'dan ir-Regolament inżammu r-rekwiżiti għall-użin tal-inġenji tal-ajru biex jiġi evitat li jkun hemm xi nuqqasijiet legiżlattivi, peress li attwalment mhuwiex indirizzat fil-Parti-M. Dan jista' jitqies bħala punt għall-kompiti ta' regolamentazzjoni tal-futur.

195. Id-dispożizzjoni għall-użin per iodiku tal-inġenji tal-ajru tħassret, peress li l-kundizzjonijiet għall-użin mill-ġdid huma diġà suffiċjentement deskritti fis-subparagrafu l-ġdid (a).

VIII: NCO.IDE: Subparti D - Strumenti, dejta u tagħmir

196. Din is-Subparti tinkludi rekwiżiti tal-istrumenti, id-dejta u t-tagħmir għall-operazzjonijiet NCO. Tikkonsisti minn żewġ Sezzjonijiet:

- Sezzjoni 1 - Ajruplani;
- Sezzjoni 2 - Ħelikopters;

- Sezzjoni 3 - Gliders;
  - Sezzjoni 4 - Blalen tal-arja.
197. B'mod ġenerali, it-test ġie abbozzat biex fejn ikun prattiku, iżomm l-oġġettivi bbażati fuq il-prestazzjoni jiġifieri fil-livell tar-regola u billi jqiegħed speċifikazzjonijiet tas-sistemi/tat-tagħmir u mezz ta' konformità fil-livell tal-AMC.
198. Ir-rekwiżiti tat-tagħmir ġew separati mir-rekwiżiti li huma purament operattivi, eż. dwar l-użu ta' tagħmir, li huma indirizzati b'mod xieraq fl-NCO.OP.
199. In-numerazzjoni ta' dawn ir-regoli nżamm konsekuttiv f'kull sezzjoni, billi ngħata l-istess numru u titolu għar-regoli dwar l-istess sugġett għall-ajruplani u l-ħelikopters. Kull meta regola kienet pekuljari għall-ajruplani, dak in-numru nqabeż għall-ħelikopters u viċi-versa.
200. Ġie introdott rekwiżit ġdid, (NCO.IDE.A/H.105 Tagħmir minimu għat-titjir) biex jiġu indirizzati operazzjonijiet b'ogġetti li żviluppaw xi ħsara jew neqsin.
201. Peress li ma kinitx disponibbli referenza tal-ICAO għall-Gliders u l-Blalen tal-Arja, ir-rekwiżiti tat-tagħmir u l-istrumenti għal dawn iż-żewġ kategoriji ta' inġenji tal-ajru ġew abbozzati bl-għajnuna tal-esperti u abbażi tal-istandards u r-regolamenti nazzjonali eżistenti.

NCO.IDE.A/H/S/B.100 Strumenti u tagħmir - ġenerali

202. Ir-rekwiżiti ta' approvazzjoni ġew iċċarati, f'konformità mar-rekwiżiti tal-Parti-21. Ġew miżjuda dispożizzjonijiet oħra biex jiġi żgurat li l-istrumenti u t-tagħmir mhux meħtieġa mill-Parti-NCO li ma jridux jiġu approvati skont il-Parti-21, ma jintużawx għall-funzjonijiet ta' sigurtà u ma jaffettwawx l-ajrunavigabbiltà. Barra minn hekk, l-applikabbiltà tar-rekwiżiti ta' ajrunavigabbiltà għall-approvazzjoni ta' tagħmir fuq inġenji tal-ajru rreġistrati f'pajjiżi terzi ġiet iċċarata. Għal dan il-għan ġiet miżjuda GM. Id-dispożizzjonijiet għal tagħmir approvat u mhux approvat ġew iċċarati ulterjorment wara li tressqu xi kummenti.

NCO.IDE.A.110 Fjusi tal-elettriku żejda

203. Ġie introdott rekwiżit iddedikat għall-fjusi tal-elettriku żejda fil-każ tal-ajruplani mid-dispożizzjoni preċedenti tal-NPA fl-OPS.CAT.407. Dan huwa f'konformità mat-2.4.2.2 tal-Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO. L-istess bħal fis-CAT.IDE u l-NCC.IDE, ma ġiex propost rekwiżit ekwivalenti għall-ħelikopters.

NCC.IDE.A/H.120 u 125 Operazzjonijiet skont VFR/IFR - strumenti tat-titjira u tan-navigazzjoni u tagħmir assoċjati

204. Ir-regoli proposti ġew żviluppati bil-preżunzjoni bażika li r-regoli ta' titjir għall-VFR se jrin jimponu VMC u li titjira f'IMC trid issir skont IFR.
205. Ġie miżjud AMC għat-titjiriet lokali, f'konformità mas-CAT.IDE, li jipprovdi mezz ta' konformità addizzjonali għal ċerti strumenti tal-ajruplani.

206. Għall-ħelikopters, giet miżjuda l-kundizzjoni ta' viżibbiltà taħt l-1500 m ma' dawk li jeħtiegu tagħmir addizzjonali għall-operazzjonijiet skont VFR.
207. Gie miżjud AMC dwar il-mezzi ta' kejl u ta' wiri tad-direzzjoni manjetika.
208. Gie miżjud rekwiżit għal mezz li jipprevjeni l-malfunzjoni tas-sistema li tindika l-veloċità tal-ajru għal operazzjoni partikolari skont VFR f'konformità mal-Anness 6 tal-ICAO. Wara ċerti kummenti, gie ċċarat li dan ir-rekwiżit ma japplikax għat-titjiriet VFR bil-lejl iżda biss għal dawk il-kundizzjonijiet fejn l-inġenju tal-ajru ma jistax jinżamm fil-passaġġ tat-titjira mixtieq mingħajr strumenti addizzjonali u fejn il-viżibbiltà tkun inqas minn 1500 m.
209. Gie miżjud AMC mal-mezz li jipprevjeni l-malfunzjonijiet tas-sistema li tindika l-veloċità tal-ajru minħabba l-kondensazzjoni jew is-silġ.

NCO.IDE.H.126 Tagħmir addizzjonali għal operazzjonijiet bi bdot wieħed skont IFR

210. Gie propost li għall-ħelikopter li jithaddmu skont IFR, jiġi miżjud rekwiżit għal awtobdot li tal-inqas iżomm l-altitudni u r-rotta, abbażi tar-rekwiżiti ta' ċertifikazzjoni eżistenti għal stabbiltà fl-awmentazzjoni, u tar-rakkomandazzjoni tas-sigurtà mill-AAIB tar-Renju Unit li hija inkluża fir-Rapport tal-Aċċident tal-Inġenju tal-Ajru AAIB 4/97.

NCO.IDE.A/H.140 Sits, ċintorini tas-sigurtà tas-sits, sistemi ta' rbit u apparat għall-irbit tat-tfal

NCO.IDE.S.125 Sits u sistemi ta' rbit

211. Gie introdott rekwiżit iddedikat għas-sits, iċ-ċintorini u s-sistemi ta' rbit. Giet ipprovduta wkoll definizzjoni għall-'irbit tat-torso ta' fuq' (UTR) biex toffri flessibbiltà għas-soluzzjonijiet eżistenti marbuta mad-disinn. Ir-reviżjoni tal-kummenti għamlitha ċara li t-terminu 'ċinga' ma ntuzax b'mod konsistenti. Filwaqt li jidher li hemm fehim komuni li ċinga ta-sigurtà tinkludi ċintorin ta-sigurtà u żewġ strixxi għal fuq l-ispalla, hemm numru ta' ajruplani li jaf mhumiex f'konformità mar-rekwiżiti applikabbli. Waslu bosta kummenti li talbu li jkun permess l-użu ta' ċintorini tas-sigurtà bi strixxa djagonali għal fuq l-ispalla fl-ajruplani fejn l-installazzjoni ta' ċinga b'erba' punti mhijiex prattikabbli. B'mod partikolari, fil-każ tal-operazzjonijiet NCO, sistema tal-irbit tat-torso ta' fuq bi strixxa waħda għal fuq l-ispalla (eż. ċintorin tas-sigurtà bi strixxa djagonali għal fuq l-ispalla) hija kkunsidrata bħala konformi mar-rekwiżit tas-sits tal-ekwipaġġ tat-titjira.
212. F'xi ftit każijiet, il-kummenti għas-CRD talbu li jkun hemm dati ta' bidu għall-applikazzjoni tar-rekwiżit għall-UTRs fir-rigward tas-sits tal-ekwipaġġ tat-titjira. Dan ma ġiex adottat, peress li l-intenzjoni tar-regola wara r-rakkomandazzjonijiet tas-sigurtà hija li ssaħħaħ l-istandards tas-sigurtà anki fil-każ tal-flotta eżistenti. Barra minn hekk, il-possibbiltà li jintużaw ċintorini djagonali fl-NCO sabiex ir-rekwiżit jiġi sodisfatt, jipprovdi biżżejjed flessibbiltà.

Rekwiżiti tat-tagħmir fir-rigward tal-ossigenu

213. Dawn ir-regoli li ġejjin ġew ikkummentati u diskussi b'mod estensiv:

- NCO.IDE.A.150 Ossigenu supplimentali - ajruplani ppressati; u
- NCO.IDE.A/H.155 Ossigenu supplimentali - ajruplani/helikopters mhux ippressati.

214. L-Aġenzija rċeviet diversi kummenti li ssuġġerew li għandu jkun hemm xi mitigazzjonijiet għal dawn ir-regoli fil-każ tal-NCO, abbażi tal-prattika operattiva attwali f'ċerti Stati Membri u SARPs tal-ICAO (prinċipalment it-2.2.3.8 tal-Parti II tal-Anness 6).

215. Il-Grupp ta' Revizjoni 04 ipprovda evidenza li fl-Ewropa m'hemm l-ebda rekord ta' aċċident minhabba nuqqas ta' ossigenu li seħħ taħt l-14 000 pied u esprima wkoll tħassib għas-sigurtà fir-rigward tar-restrizzjoni li inġenju tal-ajru jinżamm f'livell ta' titjir baxx meta jkun qiegħed itir f'kundizzjonijiet ta' sħab jew silġ, jekk ma jkunx mgħammar bl-ossigenu.

216. L-Aġenzija rrivediet il-kummenti u l-materjal kollu rċevut dwar dan is-suġġett u indikat dan li ġej:

- Ir-rekwiżiti għall-helikopters ippressati tħassru bħal fil-każ tas-CAT.IDE u l-NCC.IDE, peress li fl-UE ma jithaddem l-ebda helikopter ippressat.
- Ir-rekwiżiti għall-helikopters mhux ippressati huma f'konformità mat-2.9 tas-Sezzjoni III tal-Parti III tal-Anness 6 tal-ICAO, li teħtieġ li jinġarr l-ossigenu meta jsiru titjiriet li jkunu itwal minn 30 minuta bejn l-10 000 pied u t-13 000 pied u għal kwalunkwe perjodu fejn l-altitudni tkun iktar minn 13 000 pied.
- It-test li attwalment huwa propost għall-ajruplani nżamm allinjat mar-rekwiżiti tal-NCC.IDE u huwa intenzjonalment 'il fuq mill-istandards attwali tal-ICAO. Fil-fatt, l-istandard tal-ICAO huwa bbażat kompletament fuq il-valutazzjoni tal-bdot fil-kmand, u b'hekk teoretikament jippermetti li jkun hemm titjir fi kwalunkwe altitudni mingħajr ossigenu. Dan mhuwiex ikkunsidrat biżżejjed b'saħħtu peress li b'dan il-mod l-inġenji tal-ajru jkunu qegħdin jaqsmu l-ispazju tal-ajru ma' traffiku tal-ajru ieħor. Għaldaqstant, l-ipoxxja tal-bdot tista' twassal għal sitwazzjonijiet perikolużi li jistgħu joħolqu riskju inaċċettabbli għal partijiet terzi.
- L-Aġenzija kkunsidrat b'mod partikolari l-fatt li l-fizjoloġija tal-bniedem ma tkunx differenti abbażi tan-natura tal-operazzjonijiet imwettqa (kummerċjali jew mhux kummerċjali) jew il-kumplessità tal-inġenju tal-ajru. Għaldaqstant, it-test propost jimplementa l-kontenut li ġie pprovdut fid-Dokument Mehmuż 2.A Parti II tal-Anness 6 tal-ICAO u jeħtieġ li jinġarr ossigenu supplimentali kif inhu previst ukoll mill-Parti-CAT u l-Parti-NCC.
- L-Aġenzija tirrikonoxxi wkoll il-valutazzjonijiet mwettqa mill-ICAO dwar dan is-suġġett, li huma disponibbli fid-Doc 8984 fl-aħħar verżjoni emendata tal-2008. B'mod partikolari, dan id-dokument jinkludi deskrizzjoni tal-effetti tal-ipoxxja f'altitudnijiet differenti u jissostanzja l-ħtieġa ta' dan ir-rekwiżit.
- Huwa rikonoxxut li l-bdoti li għandhom esperjenza ta' titjir twila, f'ċerti reġjuni muntanjużi jistgħu jkunu fizjoloġikament adattati għal dawn l-altitudnijiet. Madankollu, abbażi tal-istudji mediċi msemmija hawn fuq, l-Aġenzija għandha

wkoll tħassib għas-sigurtà fir-rigward ta' dawn it-titjiriet fejn nuqqas ta' ossiġnu jista' jwassal għal indeboliment konjittiv jew inabilitazzjoni (parzjali) tal-bdot. Barra minn hekk, il-passiġġieri li għandhom kundizzjonijiet mediċi oħra jistgħu jiġu affettwati ħażin minn defiċjenza ta' ossiġnu.

- Il-mitigazzjonijiet iridu jiġu ttrattati permezz tal-Artikolu 14 tar-Regolament Bażiku u għandhom jiġu bbażati fuq miżuri ta' mitigazzjoni speċifiċi (eż. l-esperjenza tal-operatur u l-adattament fiżjoloġiku tal-bdot għal ċerti altitudnijiet). Barra minn hekk, dawn ġeneralment jistgħu jintlaħqu biss f'ċerti reġjuni partikolari (jiġifieri żoni muntanjużi).

217. Barra minn hekk, hija speċifikata wkoll il-proporzjon ta' passiġġieri li għandhom jiġu forniti bl-ossiġnu fl-ajuplani ppressati.

NCO.IDE.A/H.160 u NCO.IDE.B.125 Pompi tal-idejn għat-tifi tan-nar

218. Id-dispożizzjonijiet dwar il-pompi tal-idejn għat-tifi tan-nar li jistabbilixxu l-użu tal-aġent tat-tifi tan-nar Halon tneħħew biex tintlaħaq konformità mar-Regolament (KE) Nru 1005/2009, li sejjer jipprojbixxi l-użu tiegħu. Ir-regola tinkludi objettiv ġenerali tas-sigurtà dwar l-effiċjenza tal-aġent għat-tifi tan-nar. Dan jippermetti l-użu kontinwu ta' Halon matul il-perjodu ta' tranżizzjoni.

219. L-Aġenzija vvalutat il-proposta tal-Grupp ta' Reviżjoni, flimkien mal-kummenti rċevuti, li teżenta l-ajruplani u l-ħelikopters ħfief (taħt l-2 000 kg ta' massa massima ta' tluġħ) mir-rekwiżit li jgħorru pompa tal-idejn għat-tifi tan-nar. Madankollu, din l-eżenzjoni, twassal biex ir-regoli tal-NCO ma jkunux konformi mal-Parti II (2.4.2.2) u l-Parti III tas-Sezzjoni (4.1.3.1) tal-Anness 6. L-Aġenzija kkunsidrat wkoll li skont l-aħħar suppliment disponibbli għall-Anness 6, huma biss tnejn l-Istati Membri li pprezentaw xi differenza mill-Istandard tal-ICAO u assumiet li l-biċċa l-kbira tal-Istati Membri implimentaw din ir-regola fir-regolamenti nazzjonali tagħhom. Għaldaqstant, ir-regola nżammet.

220. Madankollu, il-gliders bil-mutur tat-touring (TMGs) u l-gliders ġew esklużi minn dan ir-rekwiżit minħabba dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

- l-ispazju disponibbli fil-kokpit huwa limitat jew fil-każ ta' ċerti tipi m'hemm l-ebda spazju disponibbli; jew
- il-pompa għat-tifi tan-nar tista' tiġi installata biss wara ras il-bdot, u dan jista' jipperikola s-sigurtà tal-bdot.

NCO.IDE.A/H.170 Trasmittitur li jillokalizza l-emerġenzi (ELT)

NCO.IDE.S.135 u NCO.IDE.B.130 Titjira fuq l-ilma

221. Abbażi tal-kummenti rċevuti, l-Aġenzija vvalutat il-possibbiltà li tuża beacon personali ta' lokalizzazzjoni (PLB) minflok trasmittitur li jillokalizza l-emerġenzi għal ċerti inġenji tal-ajru żgħar u vverifikat jekk dan jipprovdi livell ta' sigurtà ekwivalenti. Ġew miżjuda wkoll AMC u GM rilevanti dwar il-PLBs. Minkejja li huwa pprovdut livell ta' sigurtà ekwivalenti, dan sejjer ikun differenti mill-SARPs tal-Anness 6 tal-ICAO dwar l-ELTs. Huwa ċċarat ukoll ulterjorment li l-PLBs huma alternattiva għall-ELTs, li jekk ikun mixtieq jistgħu jibqgħu jintużaw fuq inġenji tal-ajru żgħar.

NCO.IDE.H.175 Titjira fuq l-ilma

222. Barra minn hekk, a segwitu tal-kummenti rċevuti, ġie cċarat li l-ġkieket tas-salvataġġ ma għandhomx neċessarjament jiġu stivati f'ċerti postijiet li minnhom ikunu disponibbli għall-użu fil-pront, iżda jistgħu jintlibsu direttament mill-persuni li huma pprovduti għall-użu tagħhom.

NCO.IDE.S.110 Dawl tal-operat

223. Dan ir-rekwiżit ma għadux jgħodd fil-każ tal-gliders peress li m'hemm l-ebda klassifikazzjoni ta' billejl fil-Parti-FCL għal din il-kategorija ta' inġenji tal-ajru.

AKRONIMI/ABBREVJAZZJONIJIET UŻATI FIL-Parti-NCC U I-Parti-NCO**- għal referenza biss -**

AAC	komunikazzjoni ajrunawtika amministrattiva
AAD	devjazzjoni mill-altitudni assenjata
AAL	livell 'il fuq mill-ajrudrom
AC	kurrent alternanti
ACAS II	Sistema għall-evitar ta' kollizjonijiet fl-ajru II
ADF	lokalizzatur awtomatiku tad-direzzjoni
ADG	ġeneratur imħaddem mill-arja
ADS	Sorveljanza awtomatika dipendenti
ADS-B	sorveljanza awtomatika dipendenti - xandir
ADS-C	sorveljanza awtomatika dipendenti - kuntratt
AeMC	ċentru ajru-mediku
AEO	il-magni kollha jaħdmu
AFCS	sistema awtomatika ta' kontroll tat-titjira
AFM	manwal tat-titjir tal-inġenju tal-ajru
AFN	notifika tat-titjira tal-inġenju tal-ajru
AFN	Notifika tal-Facilitajiet tal-ATS
AGL	livell 'il fuq mill-art
AHRS	sistema ta' referenza għad-direzzjoni tal-attitudni
AIS	servizz ajrunawtiku ta' informazzjoni
ALS	sistema ta' dawl għal avviciament
ALSF	sistema ta' dawl għal avviciament bi dawl li jteptu f'sekwenza
AMC	mezzi ta' konformità aċċettabbli
AMSL	'il fuq mill-livell medju tal-baħar
ANP	prestazzjoni reali tan-navigazzjoni
AOC	ċertifikat tal-operatur tal-ajru
APCH	avviciament
APU	unità tal-enerġija awżiljarja
APV	proċedura ta' avviciament bi gwida vertikali
AR	rotta ATS
AR	awtorizzazzjoni meħtieġa
AR	Rekwiżiti ta' Awtorità

ARA	avviċinament b'radar abbord
ASC	Kumitat għas-Sigurtà fl-Ajru
ASDA	distanza tal-aċċelerazzjoni-waqfien disponibbli
ATC	kontroll tat-traffiku tal-ajru
ATO	organizzazzjoni ta' taħriġ approvata
ATPL	liċenzja ta' bdot għat-trasport ma' linja tal-ajru
ATQP	programm alternattiv ta' taħriġ u kwalifiki
ATS	servizzi tat-traffiku tal-ajru
AVGAS	gāzolina tal-avjazzjoni
AVTAG	karburant wide-cut
B-RNAV	navigazzjoni f'żona bażika
BALS	sistema ta' dawl għal avviċinament bażiku
CAP	parametri ta' aċċess għall-kontrollur
CDFA	avviċinament finali ta' nżul kontinwu
CDL	lista ta' devjazzjoni mill-konfigurazzjoni
CFIT	titjira kkontrollata lejn l-art
CG	ċentru tal-gravità
cm	ċentrimetri
CM	ġestjoni tal-konfigurazzjoni/kuntest
CMA	avviċinament b'sorveljanza kontinwa
CMV	viżibbiltà meteoroloġika kkonvertita
CMPA	iġenju tal-ajru b'magni kumpleksi
CofA	ċertifikat ta' ajrunavigabbiltà
CPA	l-eqrep punt lejn l-avviċinament
CPDLC	komunikazzjonijiet ta' kollegament tad-dejta tal-bdot kontrollur
CPL	liċenzja kummerċjali ta' bdot
CRM	ġestjoni tar-riżorsi tal-ekwipaġġ
CRT	għodda għar-rispons tal-kummenti
CVR	registratur tal-vuċi fil-kokpit
DA	altitudni tal-pessjoni
D-ATIS	Kollegament tad-Dejta - Servizz ta' Informazzjoni mit-Terminal Awtomatiku
DC	kurrent dirett
DCL	awtorizzazzjoni għat-tluq
DDM	differenza fid-dettall tal-modulazzjoni
D-FIS	servizz ta' informazzjoni dwar it-titjira għall-kollegament tad-dejta
DGOR	rapport dwar l-okkorrenza ta' oġġetti perikolużi

DH	għoli tad-deċiżjoni
DME	tagħmir għat-tkejjil tad-distanza
D-OTIS	Kollegament tad-Dejta - Servizz ta' Informazzjoni mit-Terminal Operattiv
DR	medda tad-deċiżjoni
DSTRK	trajettorja mixtieqa
EASP	Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni
EC	Kummissjoni Ewropea
EFB	borża elettronika tat-titjira
EFIS	sistema elettronika għal titjira bl-istrumenti
EGT	temperatura tal-gass tad-duġġan
ELT(AD)	trasmettitor li jillocalizza l-emerġenzi (li jaħdem awtomatikament)
ELT(AF)	trasmettitor li jillocalizza l-emerġenzi (stabbilit awtomatikament)
ELT(AP)	trasmettitor li jillocalizza l-emerġenzi (portabli awtomatikament)
ELT(S)	trasmettitor li jillocalizza l-emerġenzi għas-sopravivenza
EPE	stima tal-iżball fil-pożizzjoni
EPR	proporzjoni tal-pressjoni tal-magna
EPU	stima tal-inċertezza fil-pożizzjoni
ERA	alternattiva waqt ir-rotta (ajrudrom)
ESSG	Grupp Ewropew ta' Tmexxija tal-SAFA
ETOPS	operazzjonijiet fuq medda estiża b'ajruplani li għandhom żewġ magni
ETSO	ordni Ewropew tal-istandards tekniċi
EUROCAE	Organizzazzjoni Ewropea għat-Tagħmir tal-Avjazzjoni Ċivili
EVS	sistema ta' vizjoni mtejbja
FAA	Amministrazzjoni tal-Avjazzjoni Federali
FAF	valur fiss tal-avvicinament finali
FAK	kitt tal-ewwel għajnuna
FALS	sistema ta' dawl għal avvicinament komplut
FANS	sistema futura tan-navigazzjoni fl-ajru
FAP	punt ta' avvicinament finali
FATO	żona ta' avvicinament finali u ta' tluġ
FDM	sorveljanza tad-dejta tat-titjira
FDR	reġistratur tad-dejta tat-titjira
FFS	simultatur tat-titjira shiġa
FI	struttur tat-titjir
FL	livell ta' titjir
FM	modulatur tal-frekwenza

FMS	sistema ta' ġestjoni tat-titjira
FOR	qasam ta' kunsiderazzjoni
FOV	qasam ta' opinjoni
FSTD	tagħmir ta' taħriġ għas-simulazzjoni tat-titjir
ft	piedi
FTD	tagħmir ta' taħriġ fit-titjir
g	gramma
g	gravità
GBAS	sistema ta' awmentazzjoni bbażata fuq l-art
GCAS	sistema għall-evitar ta' kollizzjonijiet fl-art
GIDS	sistema ta' detezzjoni tas-silġ fuq l-art
GLS	sistema ta' nżul bil-GBAS
GM	Materjal ta' Gwida
GNSS	sistema b'satellita għan-navigazzjoni globali
GPS	sistema ta' lokalizzazzjoni bis-satellita
GPWS	sistema ta' twissija minħabba prossimità mal-art
HEMS	servizz mediku ta' emerġenza b'helikopter
HF	frekwenza għolja
HI/MI	intensità għolja / intensità medja
HIALS	sistema ta' dawl għal avvicinament b'intensità għolja
HLL	lista tal-limitazzjonijiet tal-pjattaforma għall-helikopters
HoT	ħin ta' żamma
hPa	hectopascal
HUD	displej fil-livell tal-għajnejn
HUDLS	sistema ta' gwida waqt inżul fil-livell tal-għajnejn
IAF	valur fiss tal-avvicinament inizjali
IALS	sistema ta' dawl għal avvicinament intermedju
ICAO	Organizzazzjoni Internazzjonali tal-Avjazzjoni Ċivili
IF	valur fiss intermedju
IFR	regoli tat-titjir bl-istrumenti
IGE	effett fuq l-art
ILS	sistema ta' nżul bl-istrumenti
IMC	kundizzjonijiet meteoroloġiċi bl-istrumenti
inHg	pulzieri ta' merkurju
INS	sistema ta' navigazzjoni inerzjali
IORS	sistema ta' rappurtar tal-okkorrenzi interni
IP	punt intermedju

IR	Regola ta' Implimentazzjoni
IRNAV/IAN	navigazzjoni f'żona integrata
IRS	sistema ta' referenza inerzjali
ISA	atmosfera ta' standard internazzjonali
IV	fil-vini
JAA	Awtoritajiet Kongunti tal-Avjazzjoni
JAR	Rekwiżiti Kongunti dwar l-Avjazzjoni
JET 1 / A / A1	pitrolju
JET B	karburant wide-cut
JIP	Proċedura Kongunta ta' Implimentazzjoni
JP-4	karburant wide-cut
km	kilometri
kN	kilonewton
KSS	formula Ktitorov, Simin, Sindalovskii
kt	mil tal-baħar
LAT/LONG	latitudni/longitudni
LED	dijodu li jemetti d-dawl
LIFUS	titjir fuq linja tal-ajru taħt superviżjoni
LNAV	navigazzjoni laterali
LoA	ittra ta' ftehim
LOC	lokalizzatur
LOE	evalwazzjoni orjentata lejn il-linji tal-ajru
LOFT	taħriġ fit-titjir orjentat lejn il-linji tal-ajru
LOS	wiċċ limitat għall-ostakli
LOUT	l-iktar temperatura baxxa għall-użu operattiv
LP	prestazzjoni tal-lokalizzatur
LPV	preċiżjoni laterali b'avvicinament permezz ta' gwida vertikali
LRNS	sistema ta' navigazzjoni fuq medda twila
LVO	operazzjonijiet b'vizibbiltà baxxa
LVP	proċeduri għal vizibbiltà baxxa
LVTO	tluġh f'vizibbiltà baxxa
m	metri
MALS	sistema ta' dawl għal avvicinament b'intensità medja
MALSF	sistema ta' dawl għal avvicinament bi dawl ta' intensità medja li jteptu f'sekwenza
MALSR	sistema ta' dawl għal avvicinament bi dawl ta' intensità medja li jindikaw l-allinjament mar-runway
MAPt	punt ta' avvicinament mhux milfuq

MCTOM	massa massima tat-tluġ iċċertifikata
MDA	altitudni minima ta' nżul
MDA/H	altitudni/għoli minima/minimu ta' nżul
MDH	għoli minimu ta' nżul
MEA	altitudni minima sikura għal waqt ir-rotta
MEL	lista ta' tagħmir minimu
METAR	rapport meteoroloġiku dwar l-ajrudrom
MGA	altitudni minima sikura tal-grilja
MHz	Megahertz
MID	punt tan-nofs
ml	millilitri
MLS	sistema ta' nżul bil-majkrowejvs
MMEL	lista definittiva ta' tagħmir minimu
MNPS	speċifikazzjonijiet minimi tal-prestazzjoni tan-navigazzjoni
MOC	ikklerjar minimu tal-ostakli
MOCA	altitudni minima tal-ikklerjar tal-ostakli
MOPS	standard minimu tal-prestazzjoni operattiva
MORA	altitudni minima barra mir-rotta
MPSC	konfigurazzjoni massima tal-postijiet ta' bilqiegħda tal-passiġġieri
mSv	millisievert
NADP	proċedura tat-tluq għat-tnaqqis tal-ħoss
NALS	l-ebda sistema ta' dawl għal avvicinament
NAV	navigazzjoni
NDB	beacon mhux direzzjonali
N _F	velocità tat-turbina b'enerġija libera
NM	mili nawtiċi
NOTAM	Avviż lill-Membri tal-Ekwipaġġ tal-Inġenju tal-Ajru
NPA	avvicinament mingħajr preċiżjoni
NVG	gogils għall-viżjoni billejl
OAT	temperatura tal-arja ta' barra
OCH	għoli tal-ikklerjar tal-ostakli
OCL	approvazzjoni għal fuq il-baħar
ODALS	sistema ta' dawl għal avvicinament omnidirezzjonali
OEI	magna waħda wieqfa
OFS	wiċċ mingħajr ostakli
OGE	effett barra mill-art
OIP	punt ta' bidu kkompensat

OM	manwal tat-tħaddim
ONC	ċart tan-navigazzjoni operattiva
OSD	dejta tal-adeqwatezza operattiva
otCMPA	inġenji tal-ajru minbarra dawk b'magni kumplessi
PAPI	indikatur bi preċiżjoni tal-avviċinament tal-passaġġ
PAR	radar ta' avviċinament ta' preċiżjoni
PBE	tagħmir protettiv tan-nifs
PBN	navigazzjoni bbażata fuq il-prestazzjoni
PCDS	sistema b'apparat li jingarr mill-persunal
PDP	punt predeterminat
PNR	punt li minnu ma tistax tmur lura
POH	manwal operattiv tal-bdot
PRM	persuna b'mobbiltà mnaqqsa
QFE	pressjoni atmosferika fl-elevazzjoni tal-ajrudrom (jew fil-limitu tar-runway)
QNH	pressjoni atmosferika fil-livell tal-baħar, pressjoni atmosferika f'għoli nawtiku
R/T	radju/telefon
RA	avviż ta' rizoluzzjoni
RAT	turbina b'arja dinamika
RCC	ċentru tal-koordinazzjoni tas-salvataġġi
RCF	karburant ta' kontinġenza mnaqqas
RCLL	dwal tal-linja taċ-ċentru tar-runway
RFC	ċart tal-facilità tar-rota
RNAV	navigazzjoni taż-żona
RNAV 5	B-RNAV, navigazzjoni f'żona bażika
RNP	prestazzjoni tan-navigazzjoni meħtieġa
RNPX	prestazzjoni X tan-navigazzjoni meħtieġa
ROD	rata ta' nżul
RTCA	Kummissjoni Teknika tar-Radju għall-Ajrunawtika
RTZL	dwal taż-żona ta' kuntatt mar-runway
RVR	medda viżwali tar-runway
RVSM	valuri minimi tas-seperazzjoni vertikali mnaqqsa
SACA	valutazzjoni tas-sigurtà tal-inġenji tal-ajru tal-komunità
SAFA	valutazzjoni tas-sigurtà tal-inġenji tal-ajru barranin
SAE ARP	Soċjetà tal-Prattika Rakkomandata għall-Ajruspazju tal-Inġiniera tal-Karozzi
SALS	sistema ta' dawl għal avviċinament sempliċi

SALSF	sistema ta' dawl għal avvċinament qasir bi dwal li jteptu f'sekwenza
SAP	avvċinament stabbilizzat
SAP	parametri ta' aċċess għas-sistema
SAR	tiftix u salvataġġ
SBAS	sistema ta' awmentazzjoni permezz tas-satellita
SCP	kategoriji speċjali ta' passiġġieri
SID	tluq bi strumenti standard
SMS	sistema ta' ġestjoni tas-sigurtà
SPECI	rapport dwar l-avjazzjoni SPECial magħżul mill-avjazzjoni
SRA	avvċinament b'radar ta' sorveljanza
SRE	element mir-radar ta' sorveljanza
SSALF	sistema ta' dawl għal avvċinament qasir u ssimplifikat bi dwal li jteptu f'sekwenza
SSALR	sistema ta' dawl għall-avvċinament qasir u ssimplifikat bi dwal li jindikaw l-allinjament mar-runway
SSALS	sistema ta' dawl għal avvċinament qasir u ssimplifikat
SSP	Programm dwar is-Sigurtà tal-Istati
SSR	radar ta' sorveljanza sekondarju (rappurtar tal-altitudni u l-pressjoni)
STC	ċertifikat tat-tip supplimentali
SVS	sistema ta' vizjoni sintetika
TA	konsulenza dwar it-traffiku
TAC	ċart dwar l-avvċinament lejn terminal
TAFS	tbassir għal ajrudrom
TAS	veloċità tal-ajru reali
TAWS	sistema ta' twissija u ta' għarfien tat-terren
TCAS	sistema għall-evitar ta' kollizjonijiet fl-ajru u għal twissijiet ta' traffiku
TCCA	Avjazzjoni Ċivili tat-Transport Canada
TDP	punt ta' deċiżjoni għat-tluġ
TDZ	żona ta' kuntatt
THR	limitu
TODA	distanza għat-tluġ disponibbli
TORA	distanza għall-ġirja tat-tluġ disponibbli
TRI	struttur tal-klassifikazzjoni tat-tip
TSE	żball totali tas-sistema
TVE	żball vertikali totali
TWIP	informazzjoni dwar it-temp fit-terminal għall-bdoti

UMS	sistema ta' monitoraġġ tal-użu
UTC	ħin universali kkoordinat
UTR	rbit tat-torso ta' fuq
V _{AT}	velocità tal-ajru indikata fil-limitu
VDF	lokalizzatur tad-direzzjoni tal-VHF
VFR	regoli viżwali tat-titjir
VHF	frekwenza għolja ħafna
VIS	viżibbiltà
VMC	kundizzjonijiet meteoroloġiċi viżwali
V _{MO}	velocità operattiva massima
VNAV	navigazzjoni vertikali
VOR	medda tar-radju omnidirezzjonali tal-VHF
V _{S1G}	velocità ta' waqfien ta' 1 g
V _{SO}	velocità ta' waqfien
V _Y	l-aħjar rata ta' velocità tat-tluġħ
WAC	ċart ajrunawtika tad-dinja
WXR	radar tat-temp
ZFT	l-ebda ħin ta' titjir
ZFTT	l-ebda ħin ta' taħriġ fit-titjir

Cologne, 1ta' Frar 2012

P. GOUDOU
Direttur Eżekuttiv